

Česká zemědělská univerzita v Praze

**Provozně ekonomická fakulta
Katedra práva**

Diplomová práce

**Veřejné zakázky z pohledu zadavatele:
Letiště Praha-Kbely**

Bc. Martin Zvěřina

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martin Zvěřina

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Most

Název práce

Veřejné zakázky z pohledu zadavatele: Letiště Praha-Kbely

Název anglicky

Public procurement from the point of view of the contracting authority: Prague-Kbely Airport

Cíle práce

Cílem práce je na základě rozboru platné právní úpravy provést vyhodnocení problematiky zadávání veřejných zakázek a aplikovat ho na procesy zadávání veřejných zakázek u instituce Letiště Praha-Kbely a posoudit efektivitu a zákonnost zadávacích řízení. Dílčím cílem práce je vyhodnotit tyto postupy při zadávání veřejných zakázek a navrhnout případná opatření ke zlepšení interních procesů při zadávání veřejných zakázek k jejich optimalizaci.

Metodika

V teoretické části bude použita zejména metoda popisná spolu s analýzou a výkladem příslušných zákonů a ustanovení. V rámci praktické části budou analyzovány již realizované zakázky, tyto rozebrány, posouzeny z hlediska efektivity a naplnění zákonných požadavků. Takto získané informace budou vyhodnoceny metodou syntézy s navržením případných opatření k nápravě, která mohou v budoucnu zefektivnit danou oblast a postupy zadavatele.

Doporučený rozsah práce

60-80

Klíčová slova

zákon o veřejných zakázkách; veřejné zakázky; zakázky malého rozsahu; zadavatel; zadávací řízení; výběrové řízení; hospodářská soutěž; Úřad pro ochranu hospodářské soutěže; Letiště Praha-Kbely

Doporučené zdroje informací

KRČ, Robert. Přezkum veřejných zakázek. Praha: C.H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-694-4.

MACEK, Ivo a kol. Zákon o zadávání veřejných zakázek: praktický komentář s judikaturou. Praha: Leges, 2017. 844 stran. ISBN 978-80-7502-171-7.

Národní elektronický nástroj (NEN) [online]. Dostupné z: <https://nen.nipez.cz>

SURÝ, Jan. Změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku. Praha: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-824-5.

ŠEBESTA, Milan a kol. Zákon o zadávání veřejných zakázek: komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2022. ISBN 978-80-7400-856-6.

Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže: Sbírky rozhodnutí [online]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/hospodarska-soutez/sbirky-rozhodnuti.html>

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže)

Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv)

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Mgr. et Mgr. Martin Langpaul

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 9. 6. 2022

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 2. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 19. 03. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou práci „Veřejné zakázky z pohledu zadavatele: Letiště Praha-Kbely“ jsem vypracoval samostatně s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29. března 2023

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl poděkovat vedoucímu diplomové práce, Mgr. et Mgr. Martinovi Langpaulovi, za odborné vedení práce a za podporu a trpělivost při jejím vytváření. Děkuji také Ing. Vojtěchovi Smetanovi, BBA, za poskytnutí literatury a dalších podkladů a materiálů k tomuto tématu se vztahujících, možnost konzultací a osobních setkání za účelem diskuse o řešeném problému.

Veřejné zakázky z pohledu zadavatele: Letiště Praha-Kbely

Abstrakt

Diplomová práce *Veřejné zakázky z pohledu zadavatele: Letiště Praha – Kbely* se zabývá výběrovým řízením z pohledu zadavatele a dále na vytvoření podpory metodických postupů při zadávání veřejných zakázek, konkrétně na Letišti Kbely. Tato práce by mohla sloužit jako metodický postup při zadávání zakázek stanovených zákonem č. 134/2016 Sb.¹, o zadávání veřejných zakázek ale hlavně pomoci při různých specifikách na konkrétním pracovišti, tedy na Letišti Kbely.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Obsahem teoretické části je vymezení nejdůležitějších paragrafů zákona, které ovlivňují proces zadání veřejné zakázky. Teoretická část slouží k seznámení se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek a tvoří tak ucelenou představu o pojmech uvedených v tomto zákoně. Další část diplomové práce, kterou bude analytický postup práce, je rozdělen do několika dílčích částí. V první dílčí části práce bude představeno a popsáno Letiště Praha Kbely, jeho poslání a specifika spojená s provozem oblasti, kterou budu popisovat. V druhé dílčí části budou shrnuty zakázky z uplynulých let zadávaných do výběrových řízení, roztríděných do jednotlivých provozních skupin. Tyto skupiny jsou dále v textu označovány jako materiálová uskupení. Porovnání bude provedeno na základě finančního plnění, které bylo za tyto zakázky uhrazeno. Statistický přehled bude zpracován za období let 2017 až 2022. Třetí dílčí část práce, bude nejrozsáhlejší a bude popisovat nejběžnější zadávacím řízením, s podrobným popisem vytvoření specifikací, které jsou Letištěm Kbely vyžadovány. Výběr druhů jednotlivých specifikací vychází ze statistického přehledu zakázek, které jsou k dispozici na portále Národního elektronického nástroje, dále pouze NEN², tedy na Národním elektronickém nástroji. V poslední dílčí části bude provedeno analytické shrnutí, které by mohlo upozornit na nejčastější nedostatky v rámci procesu zadávání veřejných zakázek na Letišti Kbely, jehož součástí je návrh postupů na možné řešení uvedených nedostatků návrhy na možné řešení uvedených nedostatků.

¹ Zákon č. 134/2016 Sb. Zákon o zadávání veřejných zakázek

² 1 NEN - Národní elektronický nástroj. Veřejné zakázky. [online] NEN [cit. 13. 06. 2022]. Dostupné z: <https://nen.nipez.cz/verejne-zakazky/p:vz:query=Kbely&zadavatelNazev=Ministerstvo%20obransy&page=2>.

Klíčová slova: zákon o veřejných zakázkách; veřejné zakázky; zakázky malého rozsahu; zadavatel; zadávací řízení; výběrové řízení; hospodářská soutěž; Úřad pro ochranu hospodářské soutěže; Letiště Praha-Kbely.

Public contracts from the perspective of the contracting authority: the Prague-Kbely Airport

Abstract

The thesis Public procurement from the perspective of the contracting authority: the Prague - Kbely Airport deals with the tender procedure from the perspective of the contracting authority and focuses on the creation of support for methodological procedures in public procurement, specifically at the Kbely Airport. This work could serve as a methodological procedure for awarding contracts stipulated by Act No. 134/2016 Coll., on public procurement and also help with various specifics at a particular workplace, i.e. at Kbely Airport.

The thesis is divided into theoretical and practical parts.

The content of the theoretical part is the definition of the most important sections of the law that affect the process of public procurement. The theoretical part serves to familiarize with Act No. 134/2016 Coll., on public procurement and thus forms a comprehensive idea of the concepts mentioned in this Act. The next part of the thesis, which will be the analytical procedure of the thesis, is divided into several subparts. In the first sub-part of the thesis I will introduce Kbely Airport, its mission and the specifics related to the operation of the area I will describe. In the second sub-part, I will summarise the contracts awarded in the past years, categorised into different operational groups. These groups are hereinafter referred to as material groups. The comparison will be made on the basis of the financial performance paid for these contracts. The statistical overview is compiled for the period 2017 to 2022. In the third part of the thesis, which is the most extensive, I describe the most common tenders, detailing the creation of specifications that are required by Kbely Airport. The selection of the types of each specification is based on a statistical overview of the contracts available on the National Electronic Instrument portal, hereafter referred to as NEN¹. In the last sub-section, I will make an analytical summary that could highlight the most frequent shortcomings in the procurement process at Kbely Airport, and make suggestions for possible solutions to these shortcomings.

Keywords: public procurement act; public procurement; small-scale procurement; contracting authority; procurement procedure; tender procedure; competition; Office for the Protection of Competition; Prague-Kbely Airport.

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	16
3.1 Historie vývoje veřejných zakázek	16
3.2 Proč zadávání veřejných zakázek?	22
3.3 Co jsou veřejné zakázky?	23
3.4 Jak zvýšit kvalitu veřejné zakázky?	25
3.5 Základní zdroje příjmů České republiky	25
3.5.1 Základní zdroje příjmů pro Armádu České republiky	28
3.5.2 Základní zdroje příjmů pro Letiště Kbely	32
3.6 Právní základna práce	33
3.7 Rozdělení servisu pro ATM systémy	34
3.7.1 Sekce vyzbrojování a akvizic Ministerstva obrany (SVA MO)	35
3.7.2 Agentura logistiky (ALog).....	36
3.7.3 Letecká základna.....	36
3.8 Pořizování majetku a služeb na letecké základně	37
3.9 Rozdělení leteckých radionavigačních prostředků.....	38
3.9.1 Radiolokační prostředky	38
3.9.2 Systém LETVIS pro řízení letového provozu.....	38
3.9.3 Letištní zobrazovací prostředky	39
3.9.4 Ovládací a monitorovací systém letiště AMS. 2.....	40
3.9.5 Radionavigační prostředky	40
3.9.6 Světelné zabezpečovací prostředky	41
3.9.7 Komunikační prostředky.....	41
3.9.8 Záznamové prostředky.....	41
3.9.9 Systémy záložního napájení.....	42
3.9.10 Soubor zákonných opatření pro techniku	42
3.9.11 Osoby, jako obsluhy uvedených zařízení	43
4 Vlastní práce	45
4.1 Způsob řešení oprav cestou centrálních smluv s decentrálním plněním.....	45
4.1.1 Vlastní postup závady, a dále opravy, dle vývojového diagramu	46
4.1.2 Zadání nové závady	46
4.1.3 Kontrola knihy oprav a zjištění nové závady.....	49
4.1.4 Vytvoření MPL a Požadavkového listu	50
4.1.5 Předávací protokol díla po dokončení práce.....	51

5	Výsledky a diskuse	53
5.1	Analýza veřejných zakázek.....	53
5.1.1	Analýza vyhodnocení nabídek.....	54
5.1.2	Návrhy na zlepšení procesu vyhodnocení nabídek.....	54
5.1.3	Možná řešení problémů	55
5.1.4	Zhodnocení výsledků.....	56
5.1.5	Hodnocení veřejné zakázky	57
5.1.6	Způsoby provedení na Letišti Kbely.....	58
5.1.7	Vlastní analýza zakázek.....	62
5.1.8	Platby za energie	64
5.1.9	Analýza nejnákladnější položky 5171 – opravy a údržba	65
5.1.10	Analýza položky 5168 - Zpracování dat a související služby	66
5.1.11	Vedlejší náklady leteckého provozu	67
5.1.12	Ostatní položky	69
6	Závěr.....	72
7	Seznam použitých zdrojů	74
7.1	Literární zdroje.....	74
7.2	Online zdroje.....	74
7.3	Právní a interní předpisy	75
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	77
8.1	Seznam obrázků	77
8.2	Seznam tabulek	77
8.3	Seznam grafů.....	77
8.4	Seznam použitých zkratk.....	77

1 Úvod

Veřejné zadávání zakázek neboli praktické použití zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, je významnou součástí fungování vybrané organizace. Jako její zaměstnanec pak v souvislostech s všeobecnou poptávkou ve společnosti po maximální transparentnosti zadávání veřejných zakázek se zaměřuji na tzv. veřejné zakázky malého rozsahu – formalizují postupy pro zadávání těchto zakázek.

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, je uplatněním evropských směrnic o tendrování a veřejných finančních prostředků 2014/24/EU ze dne 26. února 2014. Prací Ministerstva pro místní rozvoj, vešel zákon v platnost, jako zákonná norma, která posouvá veřejné zadavatele a celou Českou republiku směrem k vyspělým západním demokraciím³.

V současné době jde o zcela zásadní změnu, která je velkým posunem v procesu elektronizace veřejné správy. Bylo nezbytné začít využívat elektronizaci i při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.

V praktické části mé práce podrobím analýze proces zadávání veřejných zakázek na Letišti Kbely, v souladu s aktuálně platným zákonem o zadávání veřejných zakázek, včetně navazujících prováděcích předpisů a Normativním výnosům Ministerstva obrany⁴. Na základě svých znalostí se systémem zadávání pak podrobím kritice procesy zadávání veřejných zakázek, hlavně v souvislosti na provoz letiště, zejména provozu Air Traffic Management, dále jen ATM systémů, za jejichž provoz jsem spoluzodpovědný.

Mezi kritické body patří již samotné tvoření specifikací a zadávání zakázek, kdy je důležitá transparentnost jako je veřejná kontrola a úspora nákladů, směřující ke zvýšení efektivity jednotlivých procesů na Letišti Kbely, a mohou být znevažovány omezenou operativností veřejných zadavatelů. Myslím tímto, z mého pohledu, stav a výše finančních

³ EKONOMICKÝ DENÍK. *Zákon o zadávání veřejných zakázek*. [online]. [cit. 2022-10-05]. Dostupné z: <https://ekonomickydenik.cz/zakon-zadavani-verejnych-zakazek-slozitejsi-i-mene-formalni/>.

⁴ ARMY. *Normativní výnos č. 60/2017 Ministerstva obrany o jednotném postupu při nabytí majetku a služeb. Normativní výnos č. 118 Ministerstva obrany o zadávání veřejných zakázek, a vlastní elektronizace celého procesu*. [online]. [cit. 2022-10-05]. Dostupné z: <https://www.army.cz/assets/informacni-servis/povinne-informace/1-uredni-deska/vnitri-predpisy-vzmr-priloha-2.pdf>.

prostředků, který není vždy dostupný tak, jak by si zadavatelé přáli. To znamená, tvoření různých prioritních seznamů a určování pořadí, co budeme nakupovat. Na tomto seznamu se většinou striktně trvá do doby, kdy už je většinou pozdě vypisovat zakázku před finanční uzávěrkou roku.

Hlavní snahou všech zainteresovaných stran by mělo být využití veřejných prostředků efektivně tak, aby bylo dosaženo požadovaných cílů, které vyplývají ze zákonných nařízení nejen České Republiky⁵, ale i mezinárodní organizace pro civilní letectví - International Civil Aviation Organization dále jen ICAO⁶ a to v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek ku prospěchu stanovených cílů letiště Kbely.

⁵ ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ. *Letecká pozemní zařízení. Soubor všech zařízení podílejících se na vzletu a přistání letounu*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.caa.cz/atm/letecka-pozemni-zarizeni/>.

⁶ ICAO. *Bezpečnost*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.icao.int/safety/OPS/OPS-Section/Pages/Global-tracking.aspx>.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je analyzovat právní úpravu zadávání veřejných zakázek a aplikovat ji na procesy zadávání veřejných zakázek u instituce Letiště Praha-Kbely, na oddělení letecké radionavigační služby (ATM), a posoudit efektivitu a zákonnost zadávacích řízení. Dílčím cílem práce je vyhodnotit tyto postupy při zadávání veřejných zakázek a navrhnout případná opatření ke zlepšení interních procesů při zadávání veřejných zakázek k jejich optimalizaci.

2.2 Metodika

V teoretické části bude použita zejména metoda popisná spolu s analýzou a výkladem příslušných zákonných ustanovení, odborných monografií a elektronických zdrojů. V praktické části budou analyzovány již realizované zakázky, tyto rozebrány, posouzeny z hlediska efektivity a naplnění zákonných požadavků. Takto získané informace budou vyhodnoceny metodou syntézy s navržením případných opatření k nápravě, která mohou v budoucnu zefektivnit danou oblast a postupy zadavatele.

Metodika této diplomové práce bude zahrnovat použití následujících metod:

Metoda popisná: V teoretické části bude použita metoda popisu, která umožní podrobně popsat příslušná zákonná ustanovení týkající se zadávání veřejných zakázek. Tato metoda bude využita k zajištění úplného porozumění legislativě a umožní analyzovat, jak se tato legislativa vztahuje k praxi.

Analýza: V rámci praktické části bude použita metoda analýzy pro rozebrání a posouzení již realizovaných zakázek. Tato metoda umožní získat podrobné informace o jednotlivých zakázkách a posoudit je z hlediska naplnění zákonných požadavků a efektivity.

Výklad: V teoretické části bude použita metoda výkladu, která umožní interpretovat příslušná zákonná ustanovení a vysvětlit je v souvislosti s praxí zadavatele.

Metoda syntézy: Po provedení analýzy bude použita metoda syntézy pro vyhodnocení získaných informací a návrh případných opatření ke zlepšení efektivity a dodržování

zákonných požadavků při zadávání veřejných zakázek. Tato metoda umožní kombinovat různé informace a návrhy a navrhnout účinná a praktická opatření k nápravě v této oblasti.

Celkově tedy využití metod popisu, analýzy, výkladu a syntézy umožní podrobné a komplexní zhodnocení praxe zadavatele při zadávání veřejných zakázek a navržení konkrétních opatření ke zlepšení efektivity a naplnění zákonných požadavků.

3 Teoretická východiska

3.1 Historie vývoje veřejných zakázek

V práci bych se rád zmínil nejdříve o klasifikaci pojmů, souvisejících s veřejnou zakázkou všeobecně jak v českém prostředí, tak v na půdě evropské unie.

Prostřednictvím zadávání veřejných zakázek dochází k výdeji značné části veřejných prostředků. Postup při zadávání veřejných zakázek, mezi které spadají i koncese, o kterých se zmiňuji dále, upravuje v současné době zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Zákon o zadávání veřejných zakázek implementuje sekundární legislativu EU, a to směrnici č. 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek⁷.

Smyslem uvedených norem je zajistit volnou a svobodnou soutěž mezi dodavateli zakázek a současně provedení výběru nejvhodnější nabídky transparentním způsobem bez diskriminace uchazečů. Dozor nad dodržováním pravidel pro zadávání veřejných zakázek vykonává v České republice od roku 1995, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, dále jen ÚOHS. Který je ústředním orgánem státní správy České republiky s pravomocemi v oblasti ochrany hospodářské soutěže, dohledu nad zadáváním veřejných zakázek, monitoringu a koordinace veřejné podpory, kontroly zneužití významné tržní síly a vykonává působnost vyplývající ze zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku. Úřad je řízen předsedou, jmenovaným prezidentem republiky na šestileté funkční období⁸.

V evropském měřítku veřejné orgány uzavírají smlouvy, jimiž zajišťují provedení prací a poskytnutí služeb. Tyto smlouvy, jejichž objem obchodů činí 2 448 miliard EUR, naznačují, že evropské veřejné zakázky jsou velkou hnací silou hospodářského růstu, tvorby pracovních míst a inovací. Balíček předpisů o zadávání veřejných zakázek, který Parlament a Rada přijaly v roce 2014, přináší do HDP EU 2,88 miliardy EUR ročně. Navíc směrnice EU o zadávání veřejných zakázek vedly ke zvýšení celkové hodnoty zadaných veřejných zakázek z méně než 200 miliard EUR na přibližně 525 miliard EUR.⁹

⁷ ČESKÁ ASOCIACE KONZULTAČNÍCH INŽENÝRŮ. *Jak stanovit MEAT kritéria*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: www.cace.cz/wp-content/uploads/2020/03/CACE_MEAT-Guide_cesky_text.pdf

⁸ UOHS. *Veřejné zakázky. Normy zakázek výběrových řízení*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky.html>.

⁹ EVROPSKÝ PARLAMENT. *Fakta a čísla o evropské unii. Veřejné zakázky*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/34/verejne-zakazky>.

Veřejné zakázky proto hrají v hospodářství členských států důležitou úlohu a jejich hodnota se odhaduje na více než 16 % hrubého domácího produktu Unie. Před provedením právních předpisů Společenství byla pouze 2 % těchto zakázek zadávána podnikům z jiného státu. Tento druh zakázek hraje klíčovou úlohu v některých odvětvích (ve stavebnictví, veřejných projektech, v energetice, telekomunikacích a těžkém průmyslu) a pro zakázky je typické, že na základě zákonných či správních ustanovení bývají přednostně zadávány domácím dodavatelům. Nedostatečně otevřená a účinná hospodářská soutěž v této oblasti představovala jednu z překážek dokončení jednotného trhu.

V jejím důsledku totiž docházelo ke zvyšování nákladů pro veřejné zadavatele a bránila rozvoji konkurenceschopnosti v některých klíčových odvětvích¹⁰.

Uplatnění zásad vnitřního trhu na tyto zakázky zajišťuje lepší přidělování hospodářských zdrojů a hospodárnější využívání veřejných prostředků, neboť díky rozvinutější hospodářské soutěži získávají veřejné orgány produkty a služby nejvyšší možné kvality za nejvýhodnější cenu. Upřednostňováním nejlepších podniků na evropském trhu se posílí konkurenceschopnost evropských společností a napomůže se dodržování zásad transparentnosti, rovného zacházení a efektivit, čímž se sníží riziko podvodu a korupce.

Dosažené výsledky na úrovni Evropského společenství. Zde byly přijaty právní předpisy, jejichž cílem bylo koordinovat vnitrostátní právní předpisy a stanovit závazná pravidla pro vypisování nabídkových řízení a pro stanovování objektivních kritérií, na jejichž základě jsou nabídky posuzovány. Poté, co byla od 60. let přijata řada různých normativních aktů, se Společenství rozhodlo zjednodušit a koordinovat právní předpisy týkající se veřejných zakázek a k tomuto účelu přijalo čtyři směrnice (směrnici 92/50/EHS, 93/36/EHS, 93/37/EHS a 93/38/EHS). Tři z těchto směrnic byly za účelem zjednodušení a přehlednosti sloučeny do směrnice 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby a do směrnice 2004/17/ES o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb. O několik let později zavedla

¹⁰ EVROPSKÝ PARLAMENT. *Fakta a čísla o evropské unii. Veřejné zakázky*. [online]. [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/34/verejne-zakazky>.

směrnice 2009/81/ES zvláštní pravidla pro zadávání zakázek v oblasti obrany, jež mají usnadnit přístup na trhy s obranným vybavením jiných členských států¹¹.

V reformní době, kdy instituce EU Parlament a Rada přijaly v roce 2014 nový balíček předpisů o zadávání veřejných zakázek, který zahrnuje směrnici 2014/24/EU o veřejných zakázkách (a o zrušení směrnice 2004/18/ES) a směrnici 2014/25/EU o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (a o zrušení směrnice 2004/17/ES). Balíček předpisů o zadávání veřejných zakázek doplňuje nová směrnice o koncesích (směrnice 2014/23/EU)¹², která stanoví příslušný právní rámec pro udělování koncesí, jenž zajišťuje, aby všechny hospodářské subjekty EU měly skutečný a nediskriminační přístup na trh EU, a která poskytuje větší jistotu, pokud jde o rozhodné právo.

Vnější rozměr zadávání veřejných zakázek je zohledněn taktéž v návrhu nařízení Komise EU z roku 2012 o přístupu zboží a služeb třetích zemí na vnitřní trh Unie s veřejnými zakázkami a o postupech na podporu jednání o přístupu zboží a služeb Unie na trhy třetích zemí s veřejnými zakázkami. Patová situace v jednáních vedla k novému návrhu Komise EU v roce 2016. Spolunormotvůrci ukončili formální postup přijetí v červnu 2022 a konečné znění aktu bylo podepsáno dne 23. června 2022.

V dubnu 2012 přijala Komise strategii pro elektronické zadávání veřejných zakázek s cílem dosáhnout do poloviny roku 2016 úplného elektronického zadávání zakázek. Dne 16. dubna 2014 Parlament a Rada přijaly směrnici 2014/55/EU o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek¹³.

Dne 3. října 2017 Komise zveřejnila dvě sdělení: „Zajistit lepší fungování zadávání veřejných zakázek v Evropě a pro Evropu“ (COM (2017)0572)¹⁴ a „Podpora investic

¹¹ EVROPSKÝ PARLAMENT. *Fakta a čísla o evropské unii. Veřejné zakázky*. [online]. [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/34/verejne-zakazky>.

¹² EVROPSKÝ PARLAMENT. *Dokument 32014L0023 Udělování koncesí v EU*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/LSU/?uri=celex:32014L0023>.

¹³ EVROPSKÝ PARLAMENT. *Fakta a čísla o evropské unii. Informace o veřejných zakázkách*. [online]. [cit. 2022-06-20]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/34/verejne-zakazky>.

¹⁴ EVROPSKÝ PARLAMENT. Sdělení komise evropskému parlamentu, radě, evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů. Zajistit lepší fungování zadávání veřejných zakázek v Evropě a pro Evropu. [online]. [cit. 2022-10-06]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2017%3A572%3AFIN>.

prostřednictvím dobrovolného posouzení ex ante aspektů zadávání veřejných zakázek pro velké projekty infrastruktury“ (COM (2017)0573)¹⁵. S cílem dále zlepšit evropské zadávání veřejných zakázek (balíček týkající se strategie pro zadávání veřejných zakázek). Komise zveřejnila rovněž doporučení nazvané „Profesionalizace zadávání veřejných zakázek – Budování architektury pro profesionalizaci zadávání veřejných zakázek“.¹⁶

Veškerá zadávací řízení musí být v souladu se zásadami práva EU, a zejména s volným pohybem zboží, svobodou usazování a volným poskytováním služeb, i se zásadami z nich odvozenými, jako je rovné zacházení, nediskriminace, vzájemné uznávání, proporcionalita a transparentnost. Rovněž musí být zachovány hospodářská soutěž, důvěrnost a efektivita.

Druhy řízení: Výzva k podání nabídky musí odpovídat různým typům řízení, která probíhají na základě systému prahových hodnot ve spojení s metodami výpočtu odhadované hodnoty každé z veřejných zakázek. Jde o úplatné smlouvy uzavřené mezi jedním nebo více hospodářskými subjekty a jedním nebo více veřejnými zadavateli, jejichž předmětem je provedení stavebních prací, dodání výrobků nebo poskytnutí služeb, přičemž ve směrnici jsou stanoveny postupy, jež mají být použity. V rámci „otevřeného řízení“ může podat nabídku jakýkoli hospodářský subjekt, který má zájem. V rámci „omezeného řízení“ mohou podat nabídku pouze vyzvaní uchazeči. V rámci „jednacího řízení“ může o účast požádat kterýkoliv z hospodářských subjektů, ale pouze pozvaní uchazeči na základě posouzení obdržených informací mohou předložit úvodní nabídku. V „soutěžním dialogu“ může požádat o účast libovolný hospodářský subjekt, ale podílet se na něm mohou pouze pozvaní uchazeči. Používá se, pokud veřejní zadavatelé, kde „Veřejnými zadavateli“ jsou stát, regionální nebo místní orgány, veřejnoprávní subjekty nebo sdružení tvořená jedním nebo více takovými orgány či jedním nebo více veřejnoprávními subjekty, nejsou s to stanovit prostředky pro uspokojení svých potřeb nebo posoudit, jaké řešení může trh nabídnout. Zakázka se uděluje pouze na základě kritéria pro udělení zakázky založeného na nejlepším poměru ceny a kvality. Pro případy, kdy existuje potřeba inovativního řešení, které dosud není na trhu dostupné, byl vytvořen nový postup inovativního partnerství, které

¹⁵ EVROPSKÝ PARLAMENT. Sdělení komise evropskému parlamentu, radě, evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů. Podpora investic prostřednictvím dobrovolného posouzení ex ante aspektů zadávání veřejných zakázek pro velké projekty infrastruktury. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2017%3A573%3AFIN>.

¹⁶ EVROPSKÝ PARLAMENT. Fakta a čísla o evropské unii. Veřejné zakázky. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/34/verejne-zakazky>.

představuje vznik dlouhodobého vztahu mezi zadavatelem a vybraným dodavatelem, případně více vybranými dodavateli, jehož účelem je vývoj a následná koupě výsledných inovativních dodávek, služeb nebo stavebních prací. Veřejný zadavatel se rozhodne navázat inovativní partnerství s jedním nebo několika partnery, kteří provádějí nezávislé výzkumné a vývojové aktivity, s cílem vyjednat v zadávacím řízení nové, inovativní řešení. Konečně, ve zvláštních případech a za specifických okolností, mohou veřejní zadavatelé zadat veřejné zakázky prostřednictvím jednacího řízení bez předchozího zveřejnění¹⁷.

Kritéria pro udělení zakázky, kdy veřejní zadavatelé musí založit udělování veřejných zakázek na ekonomicky nejvýhodnější nabídce. Reforma pravidel pro zadávání veřejných zakázek zavedla nové kritérium pro udělení zakázky založené na zásadě ekonomicky nejvýhodnější nabídky, kritérium MEAT¹⁸, jehož cílem je zajistit nejvyšší nákladovou efektivitu (spíše než nejnižší cenu), tj. zohlednit u příslušných stavebních prací, zboží nebo služeb zároveň kvalitu i cenu nebo náklady životního cyklu. Toto kritérium klade větší důraz na kvalitu, životní prostředí a sociální aspekty i na inovace.

Pravidla pro zveřejňování a transparentnost musí zajistit nezbytnou transparentnost během celého zadávacího řízení. Dosahuje se toho zejména zveřejněním základních prvků zadávacích řízení a prostřednictvím takto dostupných informací o zájemcích a uchazečích i prostřednictvím poskytování dostatečné dokumentace ke všem krokům řízení¹⁹.

Opravné prostředky musí v zájmu podchycení případů porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek ze strany zadavatele stanovit směrnice o prostředcích nápravy (směrnice 2007/66/ES) účinný systém přezkumu, který se vztahuje jak na směrnice o zadávání veřejných zakázek, tak na směrnici o koncesích, a zavádí dva důležité prvky, včetně odkladné lhůty. Odkladná lhůta v návaznosti na rozhodnutí o udělení zakázky poskytuje uchazečům možnost přezkoumat rozhodnutí a rozhodnout o zahájení odvolacího řízení. Během tohoto období v délce nejméně 10 dnů nesmí veřejní zadavatelé smlouvu podepsat.

Další aspekty zadávání veřejných zakázek vytvářejí nová pravidla, která podporují ekologické zadávání veřejných zakázek prostřednictvím přístupu založeného na sledování

¹⁷ EVROPSKÝ PARLAMENT. *Fakta a čísla o evropské unii. Právní základ*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/34/verejne-zakazky>.

¹⁸ ČESKÁ ASOCIACE KONZULTAČNÍCH INŽENÝRŮ. *Jak stanovit MEAT kritéria. Kritéria zavádění kvalitativních kritérií při zadávání veřejných zakázek ve stavebnictví v EU*. [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: https://www.cace.cz/wp-content/uploads/2020/03/CACE_MEAT-Guide_cesky_text.pdf.

¹⁹ BUSINESS INFO. *Veřejné zakázky. Pojem zadávací řízení*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/verejne-zakazky-ppbi/5/>.

nákladů během celého životního cyklu a díky možnosti používat zvláštní označení nebo ekoznačku. Rovněž jsou důležité sociální aspekty, a proto byla do směrnic zařazena zvláštní ustanovení pro sociální začleňování, sociální kritéria, subdodávky a zjednodušený režim pro dodávky služeb. Ústředním bodem pro veřejné zakázky je rovněž omezování byrokracie a posílení přístupu MSP. Dále v textu je MSP použito jako malé nebo střední podniky. EU považuje za MSP takovou společnost, která má méně než 250 zaměstnanců a obrát do 50 mil. EUR. V rámci MSP dále rozlišujeme mikropodniky (do 10 zaměstnanců a s obrátem do 2 mil. EUR), k těmto zakázkám. Tato nová pravidla zavádějí jednotné evropské osvědčení pro zakázky a používání vlastních prohlášení. Přístup MSP k veřejným zakázkám bude posílen zejména možnostmi rozdělit zakázku na části a omezením požadavků na roční obrát. Nové směrnice vyžadují postupné zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek a stanoví zvláštní pravidla pro techniky a nástroje elektronického a souhrnného zadávání zakázek, jako jsou rámcové dohody, dynamické nákupní systémy, elektronické aukce atd. Směrnice rovněž zahrnují judikaturu Evropského soudního dvora o „in-house“ vztazích a umožňují za jistých podmínek veřejným zadavatelům udělit zakázku určitému podniku bez použití zadávacího řízení. Nová pravidla posilují platné právní předpisy ohledně střetu zájmů, zvýhodňování a korupce²⁰.

Dne 11. března 2020 zveřejnila Komise pracovní dokument o kritériích EU pro zelené veřejné zakázky pro datová centra, serverové místnosti a cloudové služby, jejichž cílem je zajistit, aby byl nákup vybavení a služeb datových center šetrný k životnímu prostředí v souladu s cíli EU v oblasti energetiky, změny klimatu a účinného využívání zdrojů.

V návaznosti na rozšíření onemocnění COVID-19 předložila Komise návrh nařízení, kterým se zavádí program činnosti Unie v oblasti zdraví (program „EU pro zdraví“, COM (2020)0405). Toto nařízení plánuje větší přidělování veřejných zakázek v oblastech, jako jsou léčivé přípravky, očkovací látky, nové způsoby léčby a údaje. Konečné znění aktu podepsali předšedové orgánů společně přijímajících právní předpisy dne 24. března 2021 a dne 26. března 2021 bylo zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie. Nařízení (EU) 2021/522 vstoupilo v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku a použije se se zpětnou působností od 1. ledna 2021. Komise rovněž zveřejnila nové pokyny pro zadavatele veřejných zakázek, aby pomohla veřejným orgánům využít rámce EU

²⁰ EVROPSKÁ UNIE. Úřední věstník. Sdělení orgánů, institucí a jiných subjektů evropské unie. Pokyny k zabránění střetu zájmů a jeho řešení podle finančního nařízení. [online]. [cit. 2023-12-12]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2021:121:FULL&from=EN>.

pro zadávání veřejných zakázek k zajištění rychlého nákupu nutného vybavení, a spolu s členskými státy zahájila pět společných zadávacích řízení na osobní ochranné prostředky. Dne 27. května 2020 zveřejnila Komise sdělení týkající se plánu na podporu oživení v období po skončení pandemie COVID-19 (COM (2020)0456)²¹ a zdůraznila, že je nutné digitalizovat zadávání veřejných zakázek vypracováním vnitrostátních systémů a platform pro elektronické zadávání zakázek²².

3.2 Proč zadávání veřejných zakázek?

Jak popisuje předchozí kapitola, je zadávání veřejných zakázek klíčovým aspektem veřejných investic tím, že stimuluje hospodářský rozvoj v Evropě a představuje významný prvek podpory jednotného trhu. Zadávání veřejných zakázek hraje významnou úlohu – kdy představuje zhruba 19 % HDP EU a je součástí našeho každodenního života²³.

Stát hospodaří s penězi lidí, které vybere na daních a dalších poplatcích. Hrubá skladba příjmů státního rozpočtu jsou

- příjmy daňové, kdy jde přibližně o 50% zastoupení,
- z pojistného a sociálního zabezpečení,
- ostatní příjmy, které oscilují na 10% hodnotě příjmu.

Cílem státu by však mělo být především blaho jeho obyvatel a za vybrané daně by měl poskytovat úměrné služby nebo budovat infrastrukturu. Stát však nemůže zajišťovat vše sám, a právě proto vznikl pojem veřejná zakázka, kdy veřejný orgán, což může být stát, obec nebo samosprávný územní celek, který hospodaří s penězi nebo veřejnými statky pocházejícími z daní, zadá nákup zboží, práci nebo službu jednomu nebo více dodavatelům. O veřejných zakázkách hovoří zákon o zadávání veřejných zakázek 137/2006 Sb. Tento zákon definuje, kdy se jedná o zadání veřejné zakázky (v § 2), a to v případě uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem²⁴.

²¹ EVROPSKÁ UNIE. *Chvilé pro Evropu: Náprava škod a příprava na příští generaci*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2020:456:FIN>.

²² EVROPSKÁ UNIE. *Přehled digitálního zadávání veřejných zakázek. Vícestranná skupina odborníků pro elektronické zadávání veřejných zakázek*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://commission.europa.eu/funding-tenders/tools-public-buyers/digital-procurement_cs.

²³ EVROPSKÁ UNIE. *Souhrnná zpráva o činnosti Evropské unie. Smlouvy o fungování Evropské unie*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://op.europa.eu/webpub/com/general-report-2022/cs/>.

²⁴ ZÁKONY PRO LIDI. *Zákon č. 134/2016 Sb. Zákon o zadávání veřejných zakázek*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134>.

Podle tohoto zákona by se mohlo zdát, že veřejné zakázky jsou až výdobytkem moderní doby a je pravda, že zákony se neustále vyvíjí a zdokonalují, avšak opak je pravdou. To, že stát zadal udělení prací určitému dodavateli, který je pro něj udělal, fungovalo od počátku civilizace. I ty nejstarší obce potřebovaly pro svoje fungování silnice, hradby, zavlažovací kanály, a především vojenské a policejní služby. I dnes se mezi nejčastější veřejné zakázky řadí stavební práce silnic, mostů nebo vodovodních a kanalizačních sítí, nechybí však ani služby jako je svoz komunálního odpadu²⁵.

Získat veřejnou zakázku je pro mnoho firem velmi lákavé, protože stát plní své závazky, zakázky jsou většinou velmi rozsáhlé a dlouhodobé a nese s sebou jistou prestiž. Zadání veřejnou zakázku však může být právně složité a během celého procesu může vzniknout mnoho nejasností a potíží, a právě proto najdete mnoho firem, které se zaměřují na poradenskou činnost v oblasti veřejných zakázek. Ty pomáhají, jak zadavatelům, jak postupovat při zadávání i uchazečům o získání této zakázky, aby dodrželi všechny právní náležitosti²⁸.

3.3 Co jsou veřejné zakázky?

Co je veřejná zakázka ve smyslu zákona o veřejných zakázkách? Definice veřejné zakázky je obsažena v ustanovení § 7 odstavec 1 ZZVZ²⁶, které stanoví: „*Veřejnou zakázkou je zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací.*“, přesně tak, ji definuje Zákon podle § 7 zákona č. 137/2006 Sb.

Aby se jednalo o veřejnou zakázku dle zákona, je třeba naplnit současně tři pojmové znaky:

- zakázka směřuje k pořízení dodávek, služeb či stavebních prací;
- pořizovatelem poskytovaného plnění je zadavatel;
- finanční protiplnění zadavatele za poskytnuté dodávky, služby či stavební práce.

²⁵ INFORM.CZ. *Co jsou to veřejné zakázky*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://statni-sprava.inform.cz/trh-prace/co-jsou-to-verejne-zakazky/>.

²⁶ ZÁKONY PRO LIDI. *Zákon č. 137/2016 Sb. § 7. Zákon o zadávání veřejných zakázek*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134>.

Veřejné zakázky lze rozdělit podle dvou základních kritérií.

- Prvním je druh veřejné zakázky, na jehož základě rozlišujeme veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na stavební práce a veřejné zakázky na služby.
- Druhým parametrem je předpokládaná hodnota veřejné zakázky. Zákon totiž stanoví pro zadavatele odlišné povinnosti v závislosti na tom, zda je zadávána tzv. nadlimitní veřejná zakázka, podlimitní veřejná zakázka či zakázka malého rozsahu. „Zjednodušeně lze říci, že čím větší je objem vynaložených veřejných prostředků, tím přísnější jsou pravidla postupu při jejich zadávání“.²⁷

Veřejné zakázky hrají rovněž důležitou úlohu při směřování prostředků z evropských strukturálních a investičních fondů. Odhaduje se, že na veřejné zakázky připadá asi 48 % prostředků z evropských strukturálních a investičních fondů dotačních prostředků z Evropské unie využívaných v České republice. Toto číslo vychází z dat Ministerstva pro místní rozvoj ČR z roku 2019.

Veřejné zakázky jsou významným nástrojem pro efektivní využití veřejných prostředků a zajištění transparentnosti a konkurence mezi dodavateli. V rámci výběrového řízení jsou dodavatelé vybíráni na základě stanovených kritérií a nabídkové ceny, což zajišťuje optimální využití finančních prostředků.

Proces veřejných zakázek je regulován zákonem o veřejných zakázkách a dalšími předpisy a musí být prováděn transparentně a v souladu s pravidly Evropské unie. Veřejné zakázky jsou využívány v mnoha oblastech, jako je například doprava, stavebnictví, IT a další služby.

Celkově lze říci, že veřejné zakázky hrají významnou roli při směřování evropských strukturálních a investičních fondů do konkrétních projektů v České republice a jejich správné využití je klíčové pro efektivní využití veřejných prostředků.²⁸

²⁷ OŽIVENÍ. *Co je veřejná zakázka ve smyslu zákona o veřejných zakázkách?* [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.oziveni.cz/faqs/co-je-verejna-zakazka-ve-smyslu-zakona-o-verejnych-zakazkach/>.

²⁸ ODPOVĚDNÉ VEŘEJNÉ ZADÁVÁNÍ. *Odpovědné veřejné zadávání. Evropská praxe.* [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://sovz.cz/wp-content/uploads/2019/10/sovz_publikace_evropska_praxe_cz_text_web.pdf.

3.4 Jak zvýšit kvalitu veřejné zakázky?

Centralizované zadávání umožňuje efektivně snižovat finanční, personální a časové náklady na pořizování zboží, služeb a stavebních prací při zachování kvality dodaných komodit. Zároveň dochází ke standardizaci kvality plnění předmětu veřejné zakázky napříč celým resortem.²⁹

Očekávané přínosy jsou:

- transparentnost,
- veřejná kontrola,
- úspora nákladů,
- zvýšení efektivity procesů.

Významnou částí veřejného zadávání zakázek v resortu obrany pro její transparentnost jsou tato opatření:

- Normativní výnos č. 60/2017 Ministerstva obrany o jednotném postupu při nabývání majetku a služeb,
- Normativní výnos č. 118/2014 Ministerstva obrany o zadávání veřejných zakázek,
- a vlastní elektronizace celého procesu.

3.5 Základní zdroje příjmů České republiky

Zákon o státním rozpočtu je právním předpisem, který každoročně upravuje rozpočet a financování České republiky. Tento zákon stanovuje příjmy a výdaje státního rozpočtu pro nadcházející rok a pro rok 2023 platí Zákon č. 449/2022 Sb. Příjmy státního rozpočtu, po očištění o příjmy z Evropské unie a finančních mechanismů, stejně jako o výdaje na tyto projekty, sestávají z:

- DPH – daně z přidané hodnoty,

²⁹ MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY - PORTÁL JUSTICE.CZ. *Registr smluv*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://justice.cz/web/msp/aktualni-verejne-zakazky>.

- SD – spotřební daně z minerálních olejů, tabákových výrobků včetně surového tabáku a zahřívaných tabákových výrobků, piva, vína a meziproduktů, lihu a také včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny,
- DPPO – daně z příjmů právnických osob z přiznání a vybíraná srážkou,
- DPFO – daně z příjmů fyzických osob zahrnující daň ze závislé činnosti, z přiznání a vybíranou srážkou,
- Pojistné – pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Nezahrnuje pojistné na veřejné zdravotní pojištění odváděné zdravotním pojišťovnám,
- EU/FM – příjmy z Evropské unie a finančních mechanismů, které představují již proplacený podíl EU/FM na financování společných programů s ČR,
- Ostatní – dopočet do celku daňových i ostatních příjmů nedaňové povahy.

Tyto příjmy vzrostly v období od ledna do konce října roku 2022 o 94,0 mld. Kč. K tomu nejvíce přispěly výnosy pojistného a daňových příjmů, tedy 111,4 mld. Kč, konkrétně především daně z přidané hodnoty a daní z příjmů právnických osob. Naopak o 15,4 mld. Kč, poklesly příjmy z Evropské unie a finančních mechanismů. Meziroční srovnání navíc zkresloval výnos z aukce kmitočtů (5,6 mld. Kč).

Do inkasa daně z příjmů fyzických osob placené plátcí, tedy 5,6 mld. Kč, se v meziročním srovnání promítl vliv daňových změn účinných v průběhu roku 2021, jako např. snížení základu daně o více než 25 % a zvýšení slevy na poplatníka s dopadem v únoru 2021. Inkaso od února 2022 snížilo další zvýšení slevy na poplatníka a daňového zvýhodnění na děti. Naopak příjmy pozitivně ovlivnil růst mezd a platů. Výplata kompenzačního bonusu, určená na pomoc drobným podnikatelům, redukovala výnos i v roce 2022, dopad 2,6 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu byl ale meziročně nižší o 9,5 mld. Kč.

Inkaso daní z příjmů právnických osob ve výši 15,6 mld. Kč, podobně jako daně z příjmů fyzických osob placené poplatníky, které činilo 2,7 mld. Kč, bylo taženo meziročně vyšším vyrovnáním daně za zdaňovací období 2021 splatným v roce 2022 a následně vyššími zálohami. Meziroční růst inkasa na daní z příjmů právnických osob se projevil zejména v oblasti velkoobchodu, maloobchodu, zdravotní péče, energetickém sektoru a dále v sektoru pojišťovnictví v souvislosti se změnou ve zdanění rezerv pojišťoven.

Příspěvky z pojistného na sociální zabezpečení nejsou v tomto roce přímo dotčeny legislativní úpravou. Rostoucí zaměstnanost doprovázená zvýšením mezd v soukromém sektoru se promítá do meziročně vyššího inkasa o 32,4 mld. Kč.

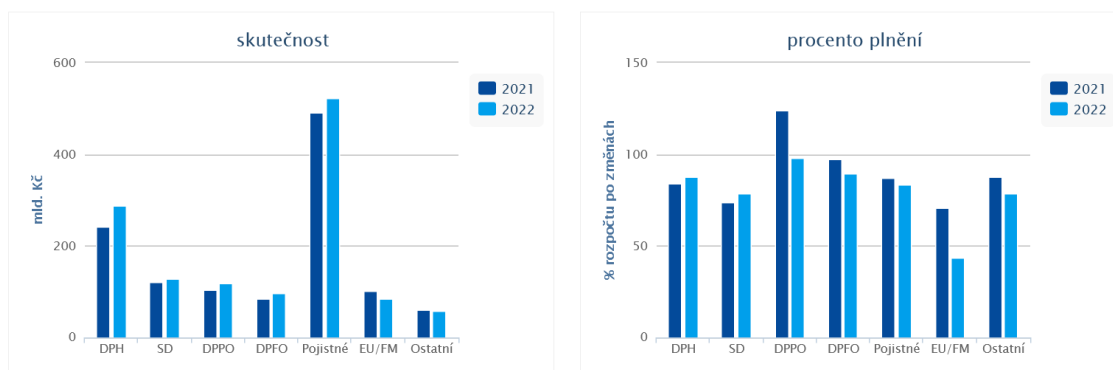
Do inkasa daně z přidané hodnoty 44,7 mld. Kč, se promítá oživení ekonomiky, růst cen a také vyšší počtem pracovních dní. Naopak negativně působilo prominutí daně z přidané hodnoty na vybrané komodity (energie, vakcíny, testy, respirátory), jejíž celoroční dopad odhadujeme na necelých 2,5 mld. Kč. Inkaso daně v samotném říjnu bylo pozitivně ovlivněno faktickým posunem splatnosti DPH u vybraných plátců za zdaňovací období únor až srpen 2022, popř. za 1. čtvrtletí nebo 2. čtvrtletí 2022, na 31. říjen 2022³⁰.

V meziročním vývoji inkasa spotřebních daní vyšších o 6,0 mld. Kč, se rovněž promítá ekonomický růst, ale i oživení cestovního ruchu a souvisejících služeb. Ve výnosu spotřební daně z minerálních olejů s poklesem 0,8 mld. Kč, se negativně projevuje dočasné snížení sazby spotřební daně z motorového benzínu, účinné od června do září, a z nafty, u které bylo nižší zdanění prodlouženo do konce roku 2023. Rostoucí trend vykazuje inkaso spotřební daně z tabákových výrobků vyšší o 3,7 mld. Kč, z piva o 0,3 mld. Kč, z lihu o 0,2 mld. Kč, i z vína o 0,1 mld. Kč. Naopak klesá inkaso daně ze zemního plynu o 0,1 mld. Kč.³⁰

³⁰ MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Plnění státního rozpočtu ČR za říjen 2022*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2022/pokladni-plneni-sr-49219>.

Graf 1 Příjmy státního rozpočtu za leden až říjen 2022

Příjmy státního rozpočtu za leden až říjen

Zdroj: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2022/pokladni-plneni-sr-49219>

3.5.1 Základní zdroje příjmů pro Armádu České republiky

Financování armády na plnění poslání a zadaných úkolů státem

Navzdory mnoha pochybnostem je Armáda České republiky jedním z klíčových orgánů státní správy, který má za úkol chránit bezpečnost a obranu země. Aby mohla být plně funkční, potřebuje mít dostatečné zdroje financování. V této kapitole se chci věnovat základním zdrojům příjmů pro Armádu České republiky. Musíme si uvědomit, že Armáda České republiky je instituce, která je zodpovědná za obranu státu a jeho občanů. Pro plnění svých úkolů a zabezpečení své existence potřebuje dostatek finančních zdrojů. Tyto prostředky jsou získávány z několika zdrojů, které budou v této práci popsány.³¹

Státní rozpočet

Hlavním zdrojem financování Armády České republiky je státní rozpočet. Rozpočet Ministerstva obrany se každoročně schvaluje v rámci celostátního rozpočtu a činí zhruba 45 miliard korun. Tyto prostředky jsou účelem financování provozu a výstavby obranných kapacit, moderní techniky a zajištění životních potřeb vojáků.³²

Z následujících tabulek je patrné, že výdaje resortu jsou rozdělené do třech základních skupin:

³¹ ZÁKONY PRO LIDI. *Zákon o ozbrojených silách České republiky*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219#>.

³² MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY. *Obrana republiky v číslech 2023*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/informacni-servis/zpravodajstvi/obrana-ceske-republiky-v-cislech-2023---2022-11-01-final.pdf>.

- Kapitálové výdaje,
- Ostatní výdaje,
 - k zajištění provozování a údržby techniky, nákupu materiálu a služeb k zabezpečení výcviku, zajištění zázemí ve formě provozuschopného nemovitého majetku atd.,
 - na zabezpečení činnosti 9 příspěvkových organizací zřízených Ministerstvem obrany pro plnění specifických úkolů ve prospěch resortu,
 - na účast v zahraničních operacích,
 - na podporu obranného výzkumu a vývoje.
- Důchody a ostatní sociální dávky.

Tabulka 1 Výdaje kapitoly 307 MO

Základní údaje o státním rozpočtu kapitoly MO

Výdaje (v mil. Kč)	Schválený rozpočet		Index 2022/2021
	2021	2022	
I. Kapitálové výdaje celkem	22 536,0	24 035,0	1,07
II. Běžné výdaje celkem	62 824,0	65 110,0	1,04
II.1. Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	18 196,0	18 691,0	1,03
II.2. Pojistné a příspěvek do FKSP	6 762,0	6 998,0	1,03
II.3. Dávky sociálního zabezpečení	8 149,0	8 186,0	1,00
II.4. Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	2 464,0	2 747,0	1,11
II.5. Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	323,0	215,0	0,67
II.6. Ostatní neinvestiční výdaje (včetně programového financování)	26 930,0	28 273,0	1,05
III. Celkové výdaje kapitoly MO (v běžných cenách)	85 360,0	89 145,0	1,04
Výdaje kapitoly MO ČR (ve stálých cenách roku 2018)	77 336,0	75 598,0	0,98

Zdroj: <https://mocr.army.cz/assets/finance-a-zakazky/resortni-rozpocet/fakta-trendy-2022-cj-web.pdf>

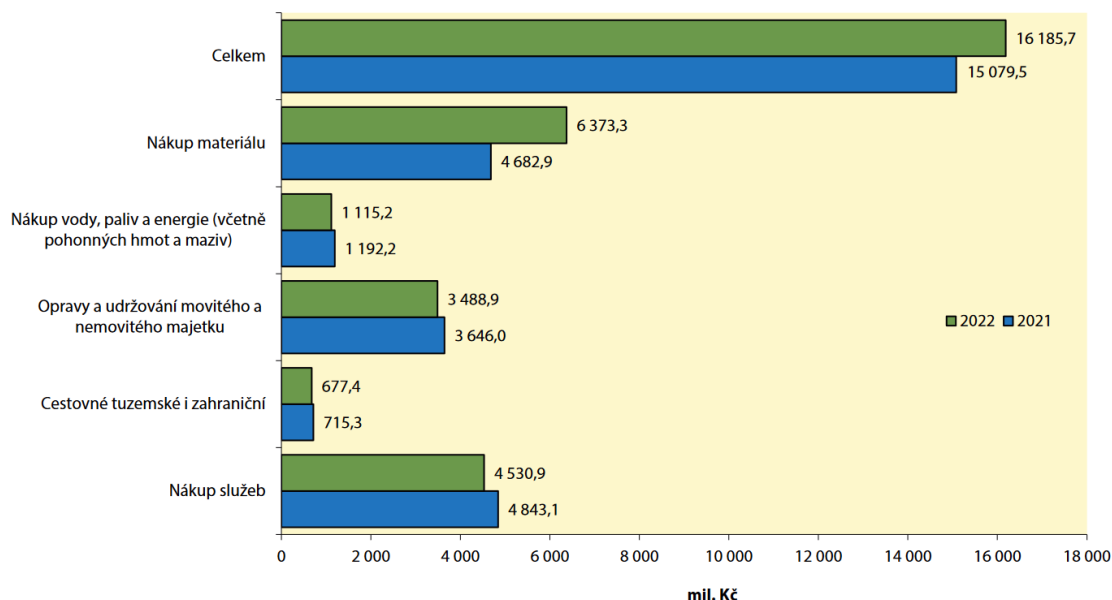
Tabulka 2 Příjmy kapitoly 307 MO

Příjmy			
IV.1. Příjmy z pojistného a daňové příjmy	5 088,0	5 217,0	1,03
IV.2. Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace	366,0	1 033,0	2,82
IV. Celkové příjmy kapitoly MO	5 454,0	6 250,0	1,1
VÝSLEDNÉ SALDO ROZPOČTU	79 906,0	82 895,0	1,04

Zdroj: <https://mocr.army.cz/assets/finance-a-zakazky/resortni-rozpocet/fakta-trendy-2022-cj-web.pdf>

Z grafu 1, na straně 28, který je náplní mé práce, je patrné, jaké komodity jsou obchodovány na veřejném tržišti. Uvedený graf je za armádu jako celek. V kapitole 5.1.7 Vlastní analýza zakázek, budu pojednávat o podrobnostech za zmiňovanou organizaci, tedy Letiště Praha – Kbely.

Graf 2 Druhy výdajů jednotlivých komodit pořizovaných AČR.

Zdroj: <https://mocr.army.cz/assets/finance-a-zakazky/resortni-rozpocet/fakta-trendy-2022-cj-web.pdf>

Tabulka 3 Porovnání základních makroekonomických ukazatelů,

Porovnání základních makroekonomických ukazatelů

	2021	2022	Index 2022/2021
Hrubý domácí produkt v běžných cenách (v mld. Kč) ^{*)}	6 103,00	6 617,00	1,08
Výdaje státního rozpočtu ČR (v mld. Kč)	1 906,93	1 893,24	0,99
Celkové výdaje kapitoly MO ČR (v mld. Kč)	85,36	89,15	1,04
Průměrná míra inflace (v %) ^{*)}	3,8	8,5	2,24
Podíl výdajů kapitoly MO na HDP (v %)	1,40	1,35	0,96
Podíl výdajů kapitoly MO na výdajích státního rozpočtu ČR (v %)	4,48	4,71	1,05

^{*)}Makroekonomická predikce České republiky, vydáno MF ČR, leden 2022

Zdroj: vlastní zpracování dle MF ČR

Aliance a spolupráce

Další zdroje financování Armády České republiky, je aliance a spolupráce se zahraničními partnery. Česká republika je členem NATO, což je transatlantická aliance zemí Evropy a Severní Ameriky. Poskytuje jedinečné propojení mezi těmito dvěma kontinenty a umožňuje jim tak radit se a spolupracovat v oblasti obrany a bezpečnosti a společně vést nadnárodní operace krizového řízení. Pro Českou republiku to znamená, že může využívat vojenskou podporu všech členských států. Kromě toho se Armáda České republiky účastní různých mezinárodních misí a cvičení, která jsou financována z rozpočtu NATO nebo Evropské unie. Jako členská země máme závazek přispívat na obranu spojeneckých zemí. Finanční příspěvek, který Česká republika věnuje na obranu, je stanoven na 1,4 % HDP. Z toho 20 % tvoří přímé výdaje na armádu, což je zhruba 7 miliard korun ročně.³³

Mise v zahraničí

Armáda České republiky se také podílí na zahraničních misích v rámci OSN a EU. Tyto mise jsou financovány zvláštním fondem, který je určen na financování mimořádných výdajů spojených se zahraničními misemi. V roce 2020 činil tento fond 1,8 miliardy korun.

³³ MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY. *Čeští vojáci v zahraničí 2020*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://mise.army.cz/historie-misi/2012/2020/cesti-vojaci-v-zahranici-2020-221254/>.

Prodej majetku

Armáda České republiky vlastní rozsáhlý majetek, který může být prodán a přinést tak finanční prostředky. Jedná se například o nemovitosti, pohonné hmoty, zbraně a další vybavení. Tyto prostředky jsou poté využity na modernizaci a vylepšení výbavy armády.

Sponzoři a partneři

Armáda České republiky spolupracuje s řadou sponzorů a partnerů, kteří poskytují finanční a materiální pomoc. Jedná se například o velké podniky, které dodávají techniku a materiál pro vojáky, nebo o společnostech, které se podílejí na výcviku jednotek.³⁴

3.5.2 Základní zdroje příjmů pro Letiště Kbely

- Popis Letiště Kbely je jedním z nejvýznamnějších vojenských letišť v České republice. Nachází se v severní části Prahy a slouží nejen k vojenským účelům. Mezinárodní ICAO kód Letiště Kbely je LKKB a bylo založeno krátce po vzniku Československé republiky v roce 1918. ICAO kód je zkratka pro "International Civil Aviation Organization code", což je třípísmenný kód, který se používá k jednoznačné identifikaci letiště, kde LK = Česko a KB jsou Kbely. Tyto kódy jsou vytvořeny Mezinárodní organizací pro civilní letectví (ICAO) a jsou používány pro různé účely, jako například pro plánování letů, přidělování přistávacích
- Historie Letiště Kbely:
 - Na letišti ve Kbelích se začala psát historie československého vojenského i civilního letectví. Letecký pluk 1, který získal ve dvacátých létech minulého století čestný název „Letecký pluk 1 TGM“, tvořil základ československého vojenského letectva. Kbely, se staly rovněž zázemím pro Československé aerolinie, které zde zahájily v roce 1919 pravidelné lety. Po ukončení II. světové války to byly právě Kbely, které přivítaly naše hrdinné letce z Anglie.³⁵

³⁴ MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY. *Rok na obraně: Modernizace armády*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/rok-na-obrane-modernizace-armady--predsednictvi-v-rade-eu-nebo-pomoc-ukrajine--241292/>.

³⁵ 24. ZÁKLADNA DOPRAVNÍHO LETECTVA. *O nás*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://zdl.army.cz/historie>.

- V areálu letiště se rovněž nachází letecké muzeum, které má bohatou sbírku celosvětově uznávaných exponátů zejména vojenských letadel.
- Současnost: V současné době letiště provozuje Ministerstvo obrany ČR prostřednictvím 24. základny dopravního letectva. Pro své fungování potřebuje letiště různé zdroje příjmů, aby mohlo financovat své náklady a investovat do dalšího rozvoje. V následujícím článku se zaměřím na základní zdroje příjmů, které Letiště Kbely využívá.

Státní rozpočet – příjmy z kapitoly 307

Hlavním zdrojem financování letiště Kbely je rozpočet Ministerstva obrany, který se každoročně převádí v rámci celostátního rozpočtu a tato částka není veřejně dostupná. Tyto prostředky jsou účelem financování provozu a výstavby provozních kapacit, modernizace techniky a zajištění ostatních mandatorních výdajů. Rozpočet letiště Kbely nelze zveřejnit.

Příjmy od zdravotních pojišťoven

- Jako hlavní zdroje příjmů pro letiště Kbely zhodnocení poskytování služeb:
- Letecká záchranná služba,
- Pátrací a záchranná služba SAR a RESCUE³⁶,
- Zdravotně humanitární program MEDEVAC³⁷ a STRATEVAC³⁸.

Výše těchto příjmů přímo pro letiště Kbely, za poskytnuté služby nelze v této práci zveřejnit.

3.6 Právní základna práce

Veřejné zakázky jsou řízení, které mají za účel vybrat nejvhodnějšího dodavatele pro plnění zakázky na základě stanovených kritérií a podmínek. Tyto zakázky jsou vypsané veřejnými subjekty, jako jsou státní a místní orgány, a jsou financovány z veřejných zdrojů.

³⁶ EVROPSKÉ UNIE. *Search and rescue (SAR) operation*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/search-and-rescue-sar-operation_cs.

³⁷ MINISTERSTVI VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Zdravotně humanitární program MEDEVAC - obecné informace*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/program-medevac.aspx>.

³⁸ ARMÁDNÍ NOVINY. *MEDEVAC/STRATEVAC: Problematika leteckého transportu pacientů v české armádě*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.armadninoviny.cz/medevac-problematika-leteckeho-transportu-pacientu-v-ceske-armade.html>.

Právní základna práce s veřejnými zakázkami je složitá a obsahuje několik zákonů a směrnic, které stanovují pravidla pro zadávání a plnění těchto zakázek.

Právní rámec veřejných zakázek v České republice je založen na zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který implementuje směrnici Evropské unie o zadávání veřejných zakázek. Tento zákon stanoví, že veřejné zakázky musí být zadávány transparentně, nestranně a hospodárně. Zároveň stanoví pravidla pro soutěžní řízení, které mají zajistit rovné podmínky pro všechny zájemce o plnění zakázky.

Podle zákona o zadávání veřejných zakázek musí zadavatelé vyhlásit veřejnou soutěž pro zakázky nad určitou hodnotu, aby zajistili transparentnost a rovné podmínky pro všechny účastníky řízení.

V Armádě České republiky jde řízení zakázek podle „normativních aktů“, které vycházejí z již zmiňovaného zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek.

Pro práci při tvorbě specifikací a tvorbu výběrových řízení je používána na Letišti následující podpůrnou literatura:

- Vyhláška č. 172/2016 Sb. o stanovení finančních limitů a částek pro účely ZZVZ
- Normativní výnos č. 60/2017 Ministerstva obrany o jednotném postupu při nabývání majetku a služeb,
- Normativní výnos č. 118/2017 Ministerstva obrany o zadávání veřejných zakázek, a vlastní elektronizace celého procesu,
- Rozkaz ministra obrany č. 55/2017 o úplatném nabývání majetku, služeb a stavebních prací v rezortu MO,
- Zákon č. 221/1999 Sb. O zajištění obrany České republiky,
- Zákon č. 309/2000 Sb. O obranné standardizaci, katalogizaci a státní ověřování,
- Zákon č. 243/2000 Sb. O rozpočtovém určení výnosů některých daní,
- Zákon č. 218/2000 Sb. O rozpočtových pravidlech.
- Pub-47-26-01 Katalog prostředků letecké radionavigační služby. Odborná publikace.

3.7 Rozdělení servisu pro ATM systémy

Rozdělení ATM, kde pro ATM bude dále v textu použita definice ICAO „Systém pro řízení bezpečnosti letového provozu (ATM) je proces řízení letového provozu s cílem zajistit bezpečný a efektivní pohyb letadel ve vzdušném prostoru. ATM zahrnuje různé úkoly,

jako je řízení letového provozu, řízení vzdušného prostoru, komunikace, navigace a dohled“, systémů pro potřeby vojenského leteckého pozemního zařízení, řeší interní předpis LET-5-2, který stanovuje pro použití veřejných zakázek, primární rozdělení na obsluhu a techniku. Tento předpis je implementací jednak českých normativů, zde se jedná o Ministerstvo dopravy, které přenáší působnost na Úřad civilního letectví. Tyto předpisy jsou přeneseny jednak z Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví (EASA), tak i z předpisů a nařízení ICAO (International Civil Aviation Organization).³⁹

Samotná výběrová řízení jsou řešena v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, dále Normativním výnosem č. 60 Ministerstva obrany o jednotném postupu při nabývání majetku a služeb, a Normativním výnosem č. 118 Ministerstva obrany o zadávání veřejných zakázek. Tyto výnosy řeší takzvané centrální smlouvy s decentrálním plněním. Více k tomuto specifiku se zmíním v dalších bodech mé práce.

Těmito předpisy se řídí všechny složky, zabezpečující servis ATM a na této činnosti se podílí i podřízené součásti armády České republiky.

Další rozdělení a činnost pořizování služeb a materiálu definuje RMO (rozkaz Ministra obrany) na centrální a decentrální způsob pořizování.

3.7.1 Sekce vyzbrojování a akvizic Ministerstva obrany (SVA MO)

Jde o centrální způsob pořizování majetku a služeb. V ojedinělých případech se jedná o přímý nákup pro oblast přímo související s obranou, a to cestou výběrových řízení, který je omezen částkou 2.000.000,- Kč bez DPH.⁴⁰

V tomto případě se jedná o pořízení celků, sloužících pro zabezpečení vzletu a přistání. Pro naše letiště jde konkrétně o pořízení systému ILS/DME, který je nezbytnou výbavou letiště pro danou kategorii. Dále v textu bude pro zkratku DME použito: zařízení používané v letectví pro určení šikmé vzdálenosti mezi letadlem a pozemním zařízením. Využíváno je jak pro navigaci po trati, tak i pro určení vzdálenosti letadla od letiště při přiblížení na přistání. V případě všech vojenských letišť se jedná o kategorii 1 (CAT1). Kategorie letiště určuje, jakými prostředky pro vzlet a přistání musí být letiště bezpodmínečně

³⁹ LETECKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA. *Seznam předpisů*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://aim.rlp.cz/predpisy/predpisy/index.htm>.

⁴⁰ SEKCE VYZBROJOVÁNÍ A AKVIZIC. *Informace o veřejných zakázkách*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://vyzbrojovani.army.cz/informace-o-verejnych-zakazkach>.

vybaveno. Dále půjde o obnovu velkých celků, a modernizaci energetických rozvodů, zabezpečujících službu ATM na každém vojenském Letišti. V neposlední řadě budou souběžně revidovány všechny servisní smlouvy uzavřené na jednotlivé systémy, které připravuje Agentura logistiky AČR.

3.7.2 Agentura logistiky (ALog)

Agentura logistiky (ALog) je odborným orgánem v přímé podřízenosti ředitele sekce logistiky Ministerstva obrany pro řízení přípravy, organizaci a realizaci všestranné podpory resortu obrany ČR v operacích na území ČR i mimo něj. Agentura logistiky zabezpečuje i alianční síly na území ČR při plnění úkolů podpory. Zabezpečuje řízení, plánování a koordinaci vojenských přeprav a přesunů na území i mimo území ČR a přeprav ozbrojených sil jiných států na našem území. Ve vztahu k NATO vystupuje jako národní centrum koordinace přeprav. Vydává závazná stanoviska a vyjádření resortu obrany v jednotlivých oblastech logistické podpory.

Agentura logistiky (ALog) – připravuje kompletní specifikace a veškeré podklady k uzavření smluv, po ukončení soutěží. Tyto uzavírá jako odborný gestor pro danou problematiku a tyto centrální smlouvy s decentrálním plněním, převyšující částku 2.000.000,- Kč bez DPH.

V tomto případě lze již tyto smlouvy rozdělit v přípravě na servis a pořízování pro obsluhu a pro techniku.

V případě obsluh jde o školení osob. Školení probíhá jednak cestou resortních aktivit, kdy vlastní armádní školící centrum provádí jednak školení nových příslušníků, tak i proškolení stávajících. V případě stávajících obsluh se jedná o pravidelná resortní školení k získání třídy specialisty, která je podmínkou obsluhy techniky podílející se na provozu ATM systémů.

V případě techniky lze pořizovat jak servis, tak i zákonné revize (elektro, pevnostní pro ocelové konstrukce a zdvihacích zařízení). Fyzicky probíhá plnění, například opravy daného systému v krocích, které popíši v následující kapitole.

3.7.3 Letecká základna

Jednotlivé vojenské útvary a zařízení mohou nakupovat dodávky a servis dle jednotlivých kapitol a přidělených finančních prostředků. Zde se jedná o ryze decentrální

způsob pořizování. Tento se též plně řídí hlavně objemem finančních prostředků stanovených zákonem o veřejných zakázkách. Tedy hodnota plnění smlouvy nesmí přesáhnout částku 2.000.000,- Kč bez DPH.

Výběrová řízení u leteckých základen, jsou řešena v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, dále Normativním výnosem č. 60/2017 Ministerstva obrany o jednotném postupu při nabývání majetku a služeb, a Normativním výnosem č. 118/2014 Ministerstva obrany o zadávání veřejných zakázek. Tyto výnosy řeší takzvané centrální smlouvy s decentrálním plněním. Podrobněji se této otázce budu věnovat v dalších bodech mé práce. Těmito normami se řídí všechny složky, zabezpečující servis ATM a podílí se na této činnosti následující součásti armády České republiky.

Další rozdělení a činnost pořizování služeb a materiálu definuje RMO (rozkaz Ministra obrany) na centrální a decentrální způsob pořizování.

3.8 Pořizování majetku a služeb na letecké základně

Proces pořizování majetku a služeb podléhá regulím, podobně jako i v jiných organizacích. Plánují se finanční prostředky, které budou dostupné v letech následujících. Na leteckých základnách jde v první řadě o určení priorit.

1. Letoun
2. Pilot
3. Zabezpečení letounu servisem a prostředky pro let
4. Zabezpečení personálem, který zabezpečí pilota
5. Zabezpečení služeb, které slouží k zabezpečení vzletu a přistání
 - a. Letecká radionavigační zařízení a služby
 - b. Letištní provozní služby
 - c. Letové provozní služby

Následně se tvoří finanční plán, kdy se peněžní prostředky přiřazují k položkám a následně dojde v aktuálním roce k pořízení vybrané dílčí části.

3.9 Rozdělení leteckých radionavigačních prostředků⁴¹

V této části provedu rozdělení jednotlivých druhů prostředků a uvedu zde, je-li na servis uzavřena centrální smlouva, s decentrálním plněním. V další kapitole pak popíši jednotlivé technické postupy administrativního vyřízení opravy od specifikace až po proplacení faktury.

Rozdělení a provoz letecké radionavigační techniky sloužící k zabezpečení letového provozu podléhá zákonu o ozbrojených silách ČR č. 219/1999 Sb. v platném znění a vyhlášky č. 154/2011 Sb. o vojenské letecké technice.

3.9.1 Radiolokační prostředky

Zde se jedná o techniku Letištní radiolokační systém RPL-2000. Tento systém se skládá ze tří samostatných částí, které dodávají informaci o letounech do zobrazovacího systému, viz níže.

Na servis této techniky je uzavřena smlouva s dodavatelem a současně výrobcem soupravy, kterou je společnost ELDIS Pardubice. Nemalé finanční prostředky, které jsou na servis a pravidelnou údržbu vynakládány, jsou od července 2021 plně hrazeny, neboť skončila dvouletá záruka dodavatele.

3.9.2 Systém LETVIS pro řízení letového provozu

Systém LETVIS je modulový ATM systém přizpůsobený potřebám klienta. Tento systém podporuje operace řízení a plánování letového provozu v oblastním středisku řízení – ACC, dále v textu jako Area Control Service – řídí tranzitní lety. Například ACC Praha řídí letadla přelétávající přes Českou republiku, v přibližovacím středisku – APP, dále v textu pro systém přesného navedení letounu na přistání a letové řídicí věži – TWR, z anglického výrazu Tower – věž, na jakékoli úrovni letové provozních služeb a odborné přípravy poskytované v civilních, vojenských a společných operacích. Charakteristika, vlastnosti a funkčnost řešení systému jsou:

⁴¹ ODBOR OBRANNÉ STANDARDIZACE. *Systémy navigace, provozní a technické normy leteckých pozemních zařízení letecké radionavigační služby*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <http://oos-data.army.cz/cos/cos/584104.pdf>.

- Systém LETVIS je navržen a certifikován jako modulový, flexibilní a konfigurovatelný pro libovolnou velikost a funkčnost systému řízení letového provozu.
- LETVIS integruje řešení pro efektivní kontrolu vzdušného prostoru, spolehlivou detekci konfliktů, lepší interoperabilitu, upozornění a varování, fúzi přehledových dat z mnoha zdrojů a řízení vzdušného prostoru. Provozní výhody zahrnují optimalizované náklady v průběhu životního cyklu systému a vysokou spolehlivost z hlediska kontinuity provozu.

3.9.3 Letištní zobrazovací prostředky

V prvním případě se jedná o informační celek LETVIS, sestávající jednak z hardware a ve stejné míře i software. V tomto systému jsou shromažďována data potřebná k řízení provozu letounů na Letišti jednak po provozních plochách, a hlavně sloužící ke vzletu a přistání. V tomto systému jsou shromažďována data z letištního radiolokátoru a meteorologická data, která jsou nezbytná pro vzlet a přistání letounu.

V nemalé míře zde je zakomponována část pro uchovávání veškerých dat. Tyto musí být uchovávány pro možnou kontrolu v nezměněné podobě (samotná data) pro případ kontroly či rozboru jakéhokoliv pochybení. Na servis této techniky je uzavřená smlouva s dodavatelem a současně výrobcem soupravy, kterou je společnost ALES a.s. Prostředky, které jsou na servis a údržbu vynakládány jsou nemalé, jelikož se jedná o zařízení dodané v roce 1998, které prošlo jednou, částečně generační obměnou.

V druhém případě se jedná o soupravu Pracoviště 2. Tato zabezpečuje propsání informací od letovoda, který kompletně plánuje jednotlivé lety, a to jak výcvikové, tak i lety k plnění úkolů, kterými nás pověřují jednotlivé složky AČR, dále v textu jako Armáda České republiky, ale hlavně na vyžádání přes sekci GŠ, dále v textu jako Generální Štáb Armády České republiky, kancelář prezidenta ČR, kancelář senátu ČR, kancelář úřadu vlády ČR a kancelář parlamentu ČR, na zobrazovací prostředky pro cestující a osádky letadel v odletové hale letiště Kbely a LKPR. Terminál 4 (dříve Jih 1) slouží pouze pro státně důležité lety. Je spravován ministerstvem obrany.

Dále tato souprava umožňuje přehled technických prostředků na vzdálených stanovištích, zejména jde o dohled nad prostředky na letecké záchranné službě v Plzni Líních, ale také dohled nad systémem záložního napájení Terminálu Kbely.

Tato souprava byla dodána před r. 1998. Proto na servis této soupravy, je uzavírána smlouva z prostředků, které vyčleňuje statutární orgán letiště Kbely.

3.9.4 Ovládací a monitorovací systém letiště AMS. 2

Tento systém byl dodán v roce 1995 a prošel částečnou revitalizací v roce 2018. Dodavatelem zařízení a servisní společností je firma Transcon Frýdek Místek. Jak jsem již zmínil, na servis tohoto celku je též uzavřena centrální smlouva s decentrálním plněním. Tento systém umožňuje řídicímu letového provozu dohled a ovládání jednotlivých systémů a zařízení letiště. Jde o systémy:

- světelných a zabezpečovacích prostředků,
- radionavigačních prostředků,
- elektroenergetických systémů,
- meteorologických čidel,
- požární a poplachové signalizace,
- radiových a komunikačních prostředků.

3.9.5 Radionavigační prostředky

V této součásti se jedná o několik systémů, které tvoří společný prvek. V prvním případě jde o systém ILS/DME, který sestává z:

- VKV kurzového radiomajáku,
- UKV sestupového majáku GP,
- DME, měřiče vzdálenosti,
- VKV polohových návestidel,

Další systém je

- Nesměrový radiomaják TDV50.

Na tyto komplety je též uzavřena centrální smlouva s decentrálním plněním, a to se společností VTUL PVO Praha. Společnost VTÚLa PVO Praha je zástupcem pro Českou republiku výrobce tohoto systému. Vojenský technický ústav, s. p. je státní podnik, který byl založen Ministerstvem obrany České republiky.

3.9.6 Světelné zabezpečovací prostředky

Dodavatel tohoto systému je již jednou zmíněná společnost Transcon Frýdek Místek. Systém se skládá ze čtyř subsystémů:

- přibližovací světelná soustava,
- dráhová světelná soustava,
- pojezdové světelné soustavy,
- světelné sestupové soustavy,

na které nejsou v současné době uzavřeny centrální smlouvy. Na část, tedy na zdroje, které napájejí jednotlivé smyčky světelných soustav je uzavřená smlouva centrální, a na část, zahrnující všechny rozvodné systémy od zdroje k návěstidlům, je ročně uzavírána smlouva s postupným plněním z prostředků letiště.

3.9.7 Komunikační prostředky

Komunikační prostředky tvoří jednak systém datových přenosů a spojů, letecká ústředna, která ovládá jednak komunikaci pro pozemní část, tak i soubor radiových stanic, které jsou hlavním prostředkem spolu se světelným zařízením pro vzlet a přistání letounu. Rozdělená je na část radiových vysílačů a radiových přijímačů, a systém Last Resort, který tvoří rádia poslední záchrany, pro případ nouze při výpadku hlavní komunikace.

Hlavní soubor je tvořen soupravou radiostanic RCOM/LSLPS, pro komunikaci řídicího letového provozu s letounem, jejichž dodavatelem je VTÚL s. p. Tato společnost je zároveň servisní společností, se kterou je uzavřená centrální smlouva.

Datová síť a letecká ústředna je dodávána společností NetSystem, spol. s r. o. a i tato část má uzavřenou servisní podporu z centrálních prostředků.

3.9.8 Záznamové prostředky

Pro uchování veškeré činnosti, která dokumentuje, jak obraz letounu v systému zobrazení, tak i veškerou hlasovou komunikaci slouží záznamové prostředky pro „objektivní kontrolu“ při případném pochybení. Historie musí být, dle vojenského předpisu LET 5-2, vycházející z civilního předpisu L-11, uchovávána 30 dní. Záznamový systém LETVIS REC 13 dodala a má uzavřenou centrální smlouvu společnost Ales spol. s.r.o.

3.9.9 Systémy záložního napájení

Pro bezproblémový chod všech zařízení slouží OnLine bezvýpadkové napájení. Tedy systém nepřerušené dodávky energie, jednotlivým systémům. Pro tento účel slouží OnLine bateriové záložní zdroje UPS a elektrocentrály, které následně při výpadku převzou funkci napájení systémů, a dobijí baterie zařízení UPS pro další možný výpadek elektrické energie. Dále v textu bude pro zkratku UPS použito označeno zařízení, které slouží jako záložní zdroj napájení (z anglického Uninterruptible Power Supply). UPS se používá k ochraně citlivých zařízení, jako jsou počítače, servery, telefonní ústředny, přístroje v laboratořích a další elektronická zařízení, před neočekávaným výpadkem elektrického napájení.

UPS zajišťuje, že v případě výpadku elektrického napájení bude mít chráněné zařízení dostatek energie na to, aby mohlo být bezpečně vypnuto nebo aby mohlo fungovat po určitou dobu na záložním napájení. UPS může být napájen z elektrické sítě a může také obsahovat baterie nebo jiný typ záložního zdroje, který se aktivuje v případě výpadku napájení.

Pro tento systém je rovněž uzavřena centrální smlouva, kterou v současné době spravuje společnost Altron a.s.

3.9.10 Soubor zákonných opatření pro techniku

Veškerá technika, uvedená v tomto oddíle, podléhá několika zákonným a časovým činnostem, která musí splňovat:

- Pravidelné letové ověřování. Jde o činnost, kterou provádí certifikovaná letová laboratoř, ověřující předepsané technické parametry, přičemž se zde technika dělí na několik skupin:
 - Letová ověření vázaná časem, kdy certifikát má platnost na určitou dobu platnosti u dané techniky. Tato platnost bývá většinou 180 a 360 dní $\pm$ tolerance ve dnech. Pokud tuto platnost technika ztratí, letiště se stává funkčně neschopné. Na tuto činnost je uzavírána centrální smlouva s decentrálním plněním, se společností ŘLP ČR s. p. Zřizovatelem této společnosti je Ministerstvo dopravy. Posláním ŘLP ČR, s. p., je podílet se na zajišťování bezpečných, nákladově efektivních a dlouhodobě udržitelných letových navigačních služeb v prostředí vytvářejících se funkčních bloků vzdušného prostoru, které naplní očekávání všech

uživatelů z pohledu dnešní a budoucí poptávky v dynamicky se rozvíjejícím prostředí letecké dopravy jak na národní úrovni, tak v kontextu vývoje ATM v Evropě.

- Letová ověření technicky vázaná. Zde se jedná o způsob provedení ověření, kdy techniku ověření je možné provádět tzv. dosahy, tedy lety v kruzích, vzdalující se a přibližující se k letišti. Zde se zjišťují dosahy a krytí technikou vymezeného odpovědného prostoru. Druhý technický způsob provedení je prověření přivedení do prostoru letiště, navedení na úhel a osu přistání a odletu. Všechny tyto procedury musí splňovat předepsané hodnoty, bez kterých není možné letiště provozovat.

Na tuto činnost je vyžadováno s měsíčním předstihem spisem na správce smlouvy její provedení u ÚCL, cestou A Log. Nevyžádání této činnosti nese s sebou určitý postih, z výše uvedených důvodů.

3.9.11 Osoby, jako obsluhy uvedených zařízení

Na tomto, posledním místě, jsou uvedeny osoby, bez kterých se celý soubor techniky vůbec neobejde, lze rozřadit do dvou skupin:

- Obsluhy a osádky (a jejich management). Obsluha zařízení musí splňovat určité požadavky, které jsou dané vnitřními předpisy, které jsou vázané na české a mezinárodní nařízení o civilním letectví. Jde zejména:
 - Elektrotechnické vzdělání, pravidelně ověřované s tříletou periodicitou,
 - Vzdělání, zakončené nejméně maturitní zkouškou,
 - U osob určovaných do dozorových funkcí je vyžadováno vysokoškolské vzdělání,
 - Resortní kurzy ATSEP, dále v textu z anglického originálu Air Traffic Safety Electronics Personnel (Personál pro bezpečnost letového provozu),
 - Resortní typové zkoušky na danou techniku,
 - Pravidelná resortní přezkoušení na průkaz leteckého pozemního personálu s příslušnou třídností I. - III, Instruktor a Inspektor služby, s periodicitou 1 - 3 roky.
- Osoby pro vedení a řízení (spadající pod vedení logistiky). Osoby do této skupiny se většinou rekrutují z vysloužilých osádek, tedy musí splňovat všechny výše

uvedené požadavky, neboť jsou účastni při přezkušování osob, jako jsou obsluhy a osádky leteckých pozemních zařízení.

4 Vlastní práce

4.1 Způsob řešení oprav cestou centrálních smluv s decentrálním plněním.

V bodech 3.7.1 *Sekce vyzbrojování a akvizic Ministerstva obrany (SVA MO)*, a 3.7.2 *Agentura logistiky (ALog)* byl popsán zevrubný postup uzavírání centrálních smluv s decentrálním plněním.

Centrální smlouvy, s decentrálním plněním jsou jistým specifikem v AČR. Ale zřejmě pouze v názvu. V ostatních státních institucích je tato praxe nákupů celkem běžná a efektivní. V tomto bodě popíši postupu přípravy centrální smlouvy:

- Agentura logistiky AČR vypracuje podrobnou specifikaci, vyžádá si v rozpočtu peníze na danou komoditu. Vzhledem k povaze služeb, vždy musí navazovat jednání v Poslanecké sněmovně, na Branně bezpečnostním výboru, který se k nákupům vyjadřuje. Tento výbor zasedá k tomuto účelu pouze dvakrát ročně. Tedy pokud je nutnost, musí žadatel již několik roků předem mít všechny finanční prostředky zajištěné ve střednědobém plánu a teprve poté, musí stihnout jednání v PS. Tato celá položka je po schválení předána na akviziční pracoviště MO k realizaci.
- Sekce vyzbrojování a akvizic Ministerstva obrany (SVA MO) určí vlastní pracoviště, které tuto zakázku zpracuje, vysoutěží a po oboustranném sepsání smlouvy je tato předána na akviziční pracoviště ALog, majetkovému hospodáři.
- Majetkový hospodář, po určení podmínek k plnění, přiřadí na jednotlivé položky v plánu plnění určené finanční prostředky. V této fázi dojde k předání smluv na jednotlivé letecké základny plnění za účelem plnění.
- Na jednotlivých leteckých základnách tedy začíná proces, při jednotlivých opravách, který se neustále opakuje. Služba Letecké radionavigační služby má uzavřeno celkem 12 centrálních smluv, s decentrálním plněním. Všechny mají takřka stejný způsob, postup, řešení servisní opravy. Ve vývojovém diagramu jsem se snažil nastínit stručný postup zpracování poruchy na technice až po uhrazení přijaté faktury. Jde možná o trochu nepřehledný diagram, ale skutečnost je přesně taková.

Zadavatelé, kterými jsou všechna vojenská letiště na území ČR, uzavřou se Sekcí vyzbrojování a akvizic Ministerstva obrany (SVA MO) smlouvu o centrálním zadávání (§ 9 odst. 4 ZZVZ). Tato smlouva je pouze vnitřní dohodou mezi centrálním zadavatelem

a zadavateli, a nemá ještě co do činění s veřejnou zakázkou. Ta začíná od shromažďování požadavků SVA MO od jednotlivých zadavatelů a po jejich sumarizaci vypíše veřejnou zakázku. Po vybrání vítězného uchazeče jsou zadavatelé o dodavatelské firmě informováni formou zaslání kopie smlouvy o službách, která byla součástí zadávacích podmínek vyhlášené veřejné soutěže.

4.1.1 Vlastní postup závady, a dále opravy, dle vývojového diagramu

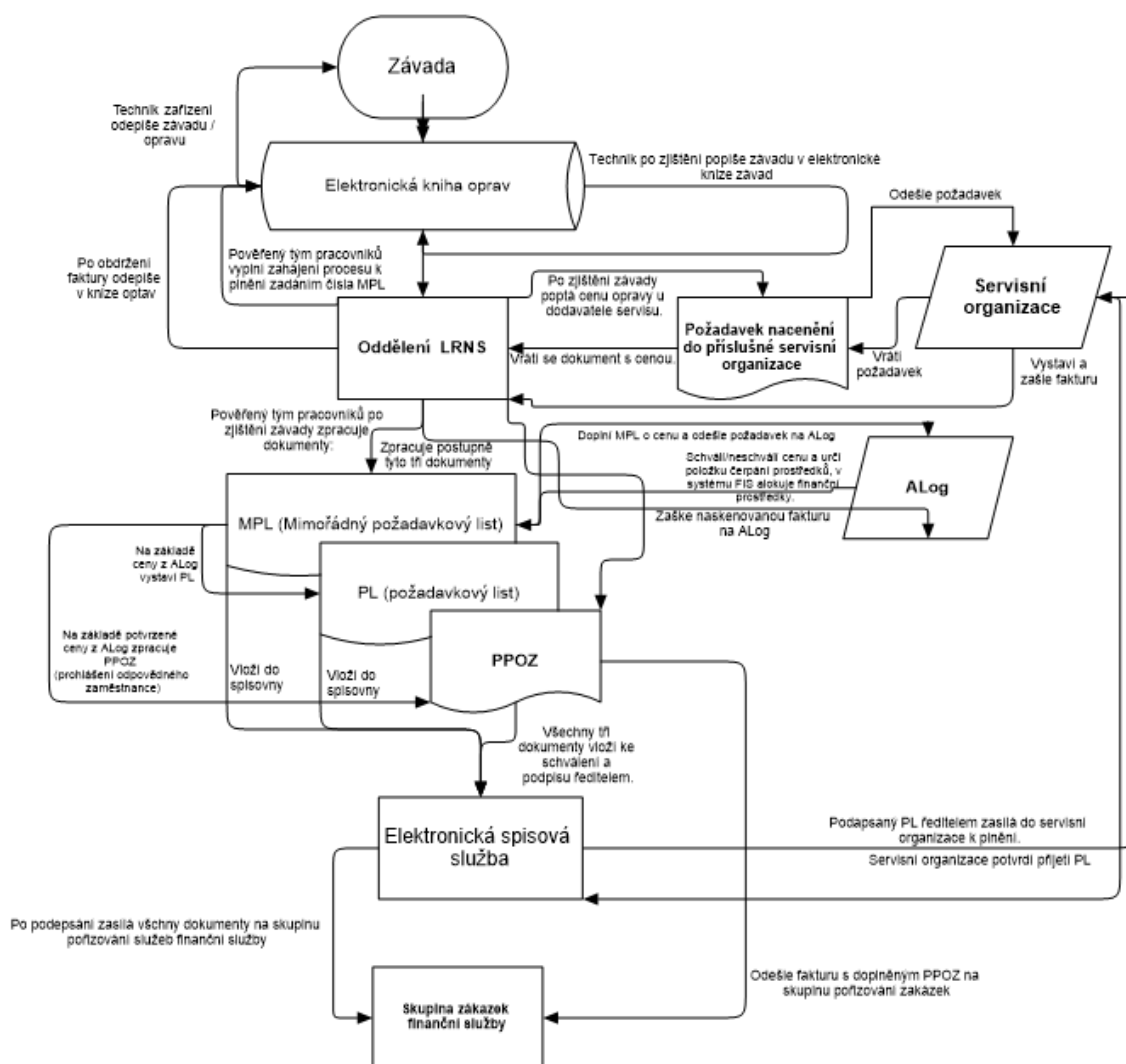
Vlastní postup je nastíněný ve vývojovém diagramu a vychází z předpisu Let-5-2, čl. 10. Všechny údaje, které jsou doplňovány k technice, je nutné sledovat, pro vlastní vytiženost techniky. Dle odpracovaných provozních hodin plánuje příslušník oddělení Letecké radionavigační služby následující technické ošetření a nálezové opravy.

4.1.2 Zadání nové závady

Při zadávání dat do systému musí technik, který slouží na daném systému, postupovat obezřetně, neboť při špatně diagnostikované závadě je její následné odstranění značně prodlužuje. Z diagramu je patrné, kdo závadu zapsal, a na kterém stanovišti. Letecká radionavigační služba se dělí na následující stanoviště:

- Služba leteckých provozních služeb, která je umístěná na stanovišti řízení letového provozu. Tato služba odpovídá za techniku, která je uvedena v kapitole 3.9 - Rozdělení leteckých radionavigačních prostředků, a to konkrétně:
 - Letištní zobrazovací prostředky
 - Ovládací a monitorovací systém letiště
 - Komunikační prostředky
 - Záznamové prostředky
 - Systémy záložního napájení

Obrázek 1 Diagram řešení poruchy cestou ALog.

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Dále odpovídá řídicímu letového provozu za bezvadný chod všech ostatních prostředků, uvedených v kapitole 3.5, protože všechny prostředky jsou dálkově vyvedeny, jako ovládání, u výše zmíněného funkcionáře a jsou nezbytné pro vzlet a přistání letou s jeho navedením do prostoru letiště.

- Radionavigační služba, které je svěřena do péče technika, uvedená v bodě 3.9 Radionavigační prostředky:
 - VKV kurzového radiomajáku,
 - UKV sestupového majáku GP,
 - DME, měřič vzdálenosti,

- VKV polohová návěstidla,
- Nesměrový radiomaják TDV50.
- Služba světelných zabezpečovacích prostředků, která se stará o chod následujících systémů pro přistání letounu:
 - Přibližovací světelná soustava,
 - Dráhová světelná soustava,
 - Pojezdové světelné soustavy,
 - Světelná sestupová soustava,

I u této techniky má řídicí letového provozu vyvedené dálkové ovládání a může si libovolně, podle potřeb pro přistání letounu, měnit konfiguraci světelných soustav.

- Služba letištních radiolokátorů, která zabezpečuje kvalitní zobrazení radarové situace v prostoru odpovědnosti. K tomu jim slouží a zabezpečují jeho bezvadný chod části systému RPL-2000:
 - Primární přehledový radiolokátor,
 - Sekundární radiolokátor MSSR-1M,
 - Přesný přibližovací radar.

Jako poslední služba, ale též podstatná, bez které by se celý systém neobešel je Velitelské stanoviště, kde probíhá služba pro plánování všech letů, které jsou z Letiště Kbely organizovány. Zde jsou podpůrné systémy jak napájení a zálohování, pro nepřerušitelný způsob dodávky energií, tak systémy pro zobrazení letů. V neposlední řadě poskytuje kompletní informační servis veliteli Letiště Kbely a jeho operačnímu štábu.

Další položkou zadání závady je výběr systému. Zde technik vybírá přímo systém, na kterém se závada vyskytl. Vznik závady zapisuje do provozního deníku techniky, který je nedílnou součástí každé provozované techniky. Deník je vedený jak v papírové, tak i v elektronické podobě. Tyto deníky prochází pravidelnou kontrolou, 1x za měsíc, protože vznik poruchy je vázán na její odstranění, tedy v případě externích dodavatelů služeb se jedná o fakturu došlou, a její likvidace musí být v provozním deníku pečlivě zaznamenána a její proplacení musí být v provozním deníku zaznamenáno.

V položce Název zařízení, technik popíše, na co konkrétně je nutné vyžádat opravu. Může se jednat, v tomto případě AFTN jako celek je PC a dílčí zařízení může být:

- Periferie (myš, klávesnice nebo tiskárna)
- Monitor
- Jiné část vlastního PC.

Pro zkratku, z francouzského názvu Aeronautical Fixed Telecommunication Network, jde o mezinárodní telekomunikační síť sloužící pro výměnu zpráv a informací týkajících se leteckého provozu. V Česku funguje komunikační středisko AFTN při organizaci Řízení letového provozu ČR. V textu bude dále tato zkratka používána. Dále technik vypíše evidenční číslo zařízení. V tomto je největší chybovost při konfrontaci s evidencí, neboť při opisování dochází k nejvíce neadekvátním záznamům. Tato technika je řádně vedena v souladu s centrální evidencí techniky v centrálním informačním systému logistiky AČR.

Položku MPL technik nevyplňuje. Tento údaj vypisuje pracovník štábu Oddělení LRNS, viz Obrázek 2. V kolonce Popis závady, technik popíše další skutečnosti, sloužící k rychlé identifikaci závady.

Obrázek 2 Dialogové okno elektronické knihy oprav

Zadání nové závady

[zobrazit přehled všech závad](#) | [odhlásit uživatele kpt.Bc. ZVĚŘINA Martin](#)

datum vzniku závady:	☒ automaticky 11. 5. 2022 16:07:21
dozorčí specialista:	kpt.Bc. ZVĚŘINA Martin
stanoviště:	VS
systém:	AFTN
název zařízení:	
evidenční číslo zařízení:	
MPL:	

popis závady

Odeslat

[zobrazit přehled všech závad](#) | [odhlásit uživatele kpt.Bc. ZVĚŘINA Martin](#)

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

4.1.3 Kontrola knihy oprav a zjištění nové závady

Při pravidelné kontrole, kterou určený pracovník Oddělení letecké radionavigační služby provádí, registruje novou závadu a dochází k dalšímu bodu dle vývojového diagramu.

Obrázek 3 Dialogové okno seznamu všech závad

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

POŽADAVKOVÝ LIST ČÍSLO

Zdroj: předpis Let-5-2

50

Požadavkový list. Toto vychází z historického pojmenování a v novém předpisu Let-5-2, k přejmenování nedošlo.

Takto vyplněný Požadavkový list, spolu s cenovou nabídkou, kterou obdrží od servisní organizace, zašle pověřenému pracovníku Agentury Logistiky AČR, který je současně pověřen decentrálním plněním centrální smlouvy, pro danou oblast působnosti. Tento pracovník potvrdí přijetí zmiňovaného MPL, a doplní, z jaké položky a v jaké částce bude probíhat plnění z dané centrální smlouvy a alokuje potřebné finanční prostředky na účet daného letiště.

Po obdržení, pověřený pracovník letiště vytvoří Požadavkový list, jak je patrné na obrázku 5. Tento vloží do elektronické spisovny k podpisu statutárnímu orgánu, spolu s cenovou nabídkou a mimořádným požadavkovým listem. Po podpisu doplní tiskopis Písemné potvrzení zaměstnance, který přidá do spisu a tento spis v elektronické spisovně a přidělí na oddělení pořizování zakázek, při finančním oddělení letiště a očekává od tohoto oddělení spis Finanční kontrola, pro zajištění příslušné částky na účtu k proplacení faktury dle požadavkového listu.

Po tomto kroku lze zaslat elektronicky podepsaný Požadavkový list do servisní společnosti, která přijetí Požadavkového listu potvrdí a provede opravu.

4.1.5 Předávací protokol díla po dokončení práce

Po dokončení díla, službu konající technik potvrdí přejímku díla. Na přejímce musí být uvedeno, kolik pracovníků práci konalo, čas a od kdy do kdy činnost prováděli.

Obrázek 5 Vzor Požadavkového listu

POŽADAVKOVÝ LIST

číslo **05** / **-- - ---** / **2021**

k provedení dílčího plnění dle smlouvy č. 155210234

Poskytovatel: Kontaktní osoba Telefon: Fax: E-mail:		Objednatel: Kontaktní osoba Telefon: Fax: E-mail:	
Druh, značka a typ techniky: Systém AMS		Evid. číslo: LKKB AMS	
Bližší určení	Rok výroby	2014	
	Speciální vybavení		
		Krycí název útvaru držitele techniky: VOJENSKÝ ÚTVAR 8407 PRAHA 24. 1. 2021	
Název dílčí služby (stručný popis požadované opravy): Žádám o provedení opravy elektroniky přístupu AMS - 1. Na stanovišti LSLPS je nefunkční zařízení vstupu, na místnost sál ŘLP. Opravu požaduji realizovat v nejbližším možném termínu. Dokončení opravy provést do 25. 2. 2021.			
Opravu zařizuje: (telefon)		973 333 124 206 946	
Za objednatele: V Praze - Kbely dne			
24. ledna 2021			
<i>.....</i> <i>hodnost, titul, jméno, příjmení, razítko a podpis</i>			

52

5 Výsledky a diskuse

5.1 Analýza veřejných zakázek

Analýza veřejných zakázek mimo centrální smlouvy, plněné z Letiště Kbely s využitím dat v období kalendářních let 2019-2022. Veřejné zakázky jsou důležitou součástí provozu Letiště Kbely, které vypisuje každý rok množství zakázek na různé služby a výrobky. Tato část práce se zaměřuje na analýzu veřejných zakázek v období kalendářních let 2019-2022 s využitím dat, která jsou k dispozici, a to z hlediska množství zakázek, výše a poměru k rozpočtu organizace.

K analýze byly použity seznamy z webových stránek Ministerstva obrany v oddílu Veřejných zakázek, které obsahují informace o veřejných zakázkách v Armádě České republiky a seznam proplacených faktur. Data jsem sbíral v průběhu kalendářního roku 2022 a částečně v roce 2023, která jsem následně analyzoval a porovnával s daty z předchozích let. Všechny analýzy byly prováděny pomocí nástroje pro práci s daty, v mém případě se jednalo o tabulkový procesor MS Excel.

Údaje vyplývající ze seznamu veřejných zakázek, o předpokládané hodnotě neméně 300 milionů Kč, se smluvním plněním přesahujícím jeden kalendářní rok, bylo v roce 2021, Ministerstvem obrany realizováno 58 veřejných zakázek. Dvacet sedm veřejných zakázek je realizováno v rámci EDS/SMVS a třicet jedna veřejných zakázek je realizováno mimo EDS/SMVS. Význam těchto zkratek bude dále v textu použit pro Evidenční dotační systém / Správa majetku ve vlastnictví státu.

V průběhu kalendářního roku 2023 ke dni 8. 3. 2023 bylo vyhlášeno celkem 136 veřejných zakázek, z nichž nejvíce bylo v oblasti dopravních prostředků (40 %), následovaly zakázky v oblasti informačních technologií (25 %) a v oblasti stravování (10 %). Průměrná hodnota zakázky byla 5 milionů Kč a největší zakázka byla v hodnotě více než 1 miliardy Kč. Poměr výdajů na veřejné zakázky k rozpočtu AČR byl 10 %, což znamená, že organizace vydala na veřejné zakázky 10 % svého celkového rozpočtu. V porovnání s předchozím rokem došlo k nárůstu počtu zakázek o 20 % a k nárůstu průměrné hodnoty zakázky o 15 %.

Veřejné zakázky jsou jedním z nejdůležitějších nástrojů, jak zabezpečit dodávky zboží a služeb pro veřejný sektor. Správné vyhodnocení nabídek a výběr vhodného dodavatele jsou

klíčové faktory pro úspěšné dokončení veřejné zakázky. Cílem této diplomové práce je analyzovat proces vyhodnocení nabídek z pohledu zadavatele a navrhnout možné zlepšení procesu, o kterém pojednávám v následujících kapitolách.

5.1.1 Analýza vyhodnocení nabídek

Tato kapitola pojednává o analýze vyhodnocování a diskusi nejčastějších problémů vybírání nabídek. Budou zde diskutovány nejčastější problémy, které se při vyhodnocování nabídek vyskytují, jako jsou například nesprávně definovaná kritéria hodnocení, nejednoznačné zadávací dokumentace nebo neobjektivní hodnocení nabídek. Zároveň budou navržena možná řešení těchto problémů. Vyhodnocení nabídek je klíčovou fází veřejné zakázky a může být problematické, pokud nejsou zadávací dokumentace a kritéria hodnocení dobře definovány. Některé z nejčastějších problémů, které se při vyhodnocení vyskytují, jsou:

- Nesprávně definovaná kritéria hodnocení: Pokud nejsou kritéria hodnocení správně definována, může vést k nespravedlivému hodnocení nabídek. Například, pokud jsou hodnocení příliš obecná nebo neúplná, může vést k neobjektivnímu hodnocení nabídek a k výběru nesprávného dodavatele.
- Nejednoznačná zadávací dokumentace: Pokud není zadávací dokumentace dostatečně jasná, může její výklad vést k nejasnostem a rozdílným interpretacím ze strany dodavatelů. To může vést k nespravedlivému hodnocení nabídek a výběru nesprávného dodavatele.
- Neobjektivní hodnocení objektivních nabídek: Pokud není proces hodnocení nabídek jednoznačný, může vést k nespravedlivému hodnocení a výběru nesprávného dodavatele. Pokud jsou například hodnotící komise složené pouze z osob z jedné organizace, tedy v případě Letiště Kbely oddělení druhů vojsk, může toto vést k případnému střetu zájmů a nespravedlivému hodnocení nabídek.

5.1.2 Návrhy na zlepšení procesu vyhodnocení nabídek

V této kapitole budou navržena možná řešení pro zlepšení procesu vyhodnocení nabídek. Bude se jednat o konkrétní návrhy a doporučení, jak vylepšit zadávací dokumentaci, kritéria hodnocení, připravit se na hodnocení nabídek a jak zajistit objektivní a transparentní hodnocení nabídek. Aby byl proces vyhodnocení nabídek efektivní

a spravedlivý, je třeba zvážit několik možných řešení problémů. Následující řešení mohou pomoci s minimálním rizikem nespravedlivého hodnocení nabídek:

- Správná definice kritérií hodnocení: Kritéria hodnocení musí být jasně definována a musí být také přesně definována jejich váha a priorita. Kritéria by měla být co nejvíce přizpůsobena konkrétní zakázce a musí být relevantní pro její účel.
- Jasná zadávací dokumentace: Zadávací dokumentace musí být jasná a přesná. Musí obsahovat všechny potřebné informace o zakázce a musí být vypracována tak, aby byla srozumitelná a interpretovatelná pro každou zadávanou zakázku.

5.1.3 Možná řešení problémů

Aby byl proces vyhodnocení nabídek efektivní a spravedlivý, je třeba zvážit několik možných řešení problémů. Následující řešení mohou pomoci s minimálním rizikem nespravedlivého hodnocení nabídek:

Systém objektivního hodnocení nabídek: Proces hodnocení nabídek musí být transparentní a objektivní. Hodnotící komise musí být složena z odborníků, kteří mají znalosti a zkušenosti relevantní pro danou oblast. Komise by měla být nezávislá a neměla by mít žádný střet zájmů. Hodnocení by mělo být prováděno na základě přesně stanovených kritérií, které byly předem stanoveny. V tomto týmu musí být zařazeny osoby, které tvořili počáteční specifikaci k nákupu, protože pouze tyto pracovníci mají největší povědomí o následném plnění dané zakázky.

V závěrečné kapitole budou shrnuty závěry práce a doporučení pro efektivnější proces vyhodnocení nabídek. Bude zde také diskutována možnost další optimalizace procesu veřejných zakázek a zlepšení transparentnosti a konkurence.

Závěry práce ukážou, jestli nastavený proces veřejných zakázek na Letišti Kbely je důležitý pro efektivní využití veřejných prostředků, avšak zároveň zda se zde vyskytují nějaké problémy, jako například nedostatečná transparentnost, přílišné administrativní zátěže pro dodavatele nebo nedostatečná konkurence mezi dodavateli.

Na základě těchto závěrů bude navrženo několik doporučení pro zlepšení procesu veřejných zakázek, jako například zvýšení transparentnosti výběrového řízení, snížení administrativní zátěže pro dodavatele, zlepšení komunikace s dodavateli a další.

Diskutována bude také možnost další optimalizace procesu veřejných zakázek, jako například využití moderních technologií pro zjednodušení a zefektivnění procesu, zavedení elektronického podání nabídek nebo zlepšení sledování plnění smluv.

Celkově je cílem závěrečné kapitoly poskytnout doporučení pro efektivnější proces zadávání veřejných zakázek na Letišti Kbely a přispět tak k lepšímu využití veřejných prostředků a zlepšení transparentnosti a konkurence mezi dodavateli.

Kontrola a ověřování nabídek: Je důležité provést důkladnou kontrolu nabídek a ověřit, zda jsou v souladu se zadávací dokumentací jako platnými právními předpisy. Pokud jsou zjištěny nedostatky, je třeba řešit tyto nedostatky s dodavatelem formou žádosti o vysvětlení nabídky (§ 76 odst. 3 ZZVZ) a měly být přijaty odpovídající kroky k jejich odstranění.

Školení a vzdělávání: Nejen osoby odpovědné za vyhodnocování nabídek by měly být řádně školeny a vzdělávány v oblasti veřejných zakázek a jejich vyhodnocování, ale i osoby, které se podílejí na zpracování specifikací pro danou veřejnou zakázku. To by jim mělo pomoci pochopit proces a minimalizovat rizika nespravedlivého hodnocení nabídek. Pro veřejnou správu je toto školení zdarma dostupné na stránkách <https://portal-vz.cz/>, které spravuje Ministerstvo pro místní rozvoj.

5.1.4 Zhodnocení výsledků

Vyhodnocení nabídek je klíčovou fází veřejné zakázky a může mít značný vliv na konečný výsledek. Pokud jsou kritéria hodnocení správně definována a proces hodnocení je objektivní a transparentní, může vést k výběru nejlepšího dodavatele pro danou zakázku. Zároveň může toto řešení snížit riziko nespravedlivého hodnocení nabídek i případných stížností ze strany neúspěšných uchazečů.

Analýza veřejných zakázek s využitím dat pomohla získat cenné informace o množství zakázek, jejich výši a poměru k rozpočtu organizace. Porovnání s předchozím a následujícím rokem ukázalo tendence v oblasti využívání veřejných zakázek a jejich vývoj.

Výsledky analýzy dat ukazují, které oblasti jsou nejčastěji pokryty veřejnými zakázkami, jaký typ zakázek se vyskytuje nejčastěji a kdo jsou nejčastější dodavatelé. To může pomoci organizaci při plánování svých budoucích veřejných zakázek a při výběru vhodného dodavatele.

Využití datové analýzy může také pomoci při identifikaci možných problémů v procesu veřejných zakázek, jako mohou být například nedostatečná konkurence mezi dodavateli, příliš vysoké nabídkové ceny nebo opakované výběrové řízení pro stejný typ zakázky. Tyto informace mohou být dále použity pro zlepšení procesu veřejných zakázek a zajištění efektivního využití veřejných prostředků. Nedostatečnou konkurencí mezi dodavateli mám na mysli počet servisních organizací, které mají požadované oprávnění pro práci v leteckém provozu.

Celkově lze říci, že využití datové analýzy může být velmi užitečné pro organizace, jako je Letiště Praha Kbely, jelikož se zabývají veřejnými zakázkami, a může pomoci zlepšit transparentnost, konkurenci a efektivitu procesu veřejných zakázek.

5.1.5 Hodnocení veřejné zakázky

Výběrová řízení jsou jedním z nejdůležitějších procesů v rámci zadávání veřejných zakázek. Zadavatelé se v průběhu tohoto procesu snaží najít nejlepšího dodavatele pro své potřeby. Níže jsou uvedeny klíčové faktory, které by měl zadavatel zvážit při výběru dodavatele v rámci výběrového řízení:

- Stanovení požadavků: Zadavatel musí být schopen přesně definovat své požadavky a očekávání od dodavatele. To zahrnuje stanovení specifikací produktů a služeb, termínů dodání, kvality a dalších podrobností, které jsou důležité pro splnění požadavků.
- Vyhodnocení nabídek: Po přijetí nabídek od potenciálních dodavatelů musí zadavatel provést důkladné a objektivní hodnocení. To zahrnuje posouzení cenové nabídky, kvality a relevantních zkušeností dodavatele, jejich finanční stability a dalších faktorů, které jsou důležité pro splnění požadavků.
- Dodržování zákona: Výběrové řízení musí být provedeno v souladu se zákonem a předpisy. Zadavatel musí zajistit, aby byl proces transparentní a otevřený, a aby byl dodržen postup stanovený zákonem.
- Komunikace s dodavateli: Zadavatelé by měli udržovat otevřenou a pravidelnou komunikaci s potenciálními dodavateli, aby se ujistili, že jsou všechny požadavky a podrobnosti jasně definované a srozumitelné.

- Zadavatel se musí zamyslet nad formulací zadávací dokumentace, aby uchazečům byly jasné a srozumitelné podmínky, ve kterých soutěž probíhá. Předěje tak dotazům a dodatečnému vysvětlování, co zadavatel vlastně zamýšlel.
- Dokumentace procesu: Zadavatel by měl pečlivě dokumentovat celý proces výběrového řízení, včetně všech kroků, rozhodnutí a komunikace s dodavateli. To může pomoci při řešení sporů nebo problémů, které by se mohly objevit později.

Celkově vzato, úspěšné výběrové řízení vyžaduje pečlivé plánování, transparentnost a objektivitu, při současném dodržování příslušných zákonů a předpisů. Na Letišti Praha Kbely, je tento proces rozdělen do následujících fází:

5.1.6 Způsoby provedení na Letišti Kbely

Na Letišti Praha Kbely, je proces zakázky rozdělen do několika následných kroků a podílí se na něm několik pracovníků v následujících fázích:

- Vytvoření požadavku k nákupu. V prostředí SharePoint Letiště Kbely, je uživatelem zadán požadavek, kde musí uvést všechny povinné položky a tento uložit. V této fázi, v prvním měsíci daného roku, probíhá kontrola požadavků a jejich finanční krytí. Na každý požadavek, z každé komoditní skupiny si materiálový vedoucí stanoví limit na daný rok. Tyto limity se vždy určují, požadují, v roce předchozím ve spolupráci s oddělením plánování rozpočtu, a to na základě vzniklých požadavků, a odhadu rozpočtu na další rok, s ředitelem letiště upravuje jednotlivé požadavky a těmto udělují přednosti, jak již bylo zmíněno v kapitole 3.8 *Pořizování majetku a služeb na letecké základně*.
- Každý požadavek je přesměrován na vedoucí oddělení logistiky, a ta určí, kterému materiálnímu hospodáři za komoditu bude tento požadavek přidělen. Majetek v naší organizaci je rozdělen do jednotlivých materiálních, komoditních, celků, které obhospodařují jednotliví majetkoví hospodáři. Hospodář, kterému je takový požadavek přidělen, obdrží cestou poštovního klienta z prostředí SharePoint zprávu s hypertextovým odkazem na tento požadavek.
- Materiálový hospodář začne proces shromažďování potřebných podkladů k zakázce. Jde o vytvoření požadavku k nákupu, podrobnou specifikaci z prvotního požadavku a vytvoření průzkumu trhu. V této fázi většinou dochází ke komunikaci s osobou, která požadavek zadala. Zde totiž dochází k narovnání a utřídění konkrétního

požadavku s jeho přesným popisem, vedoucí k určení přesné specifikace majetku či služby.

Vytvoření průzkumu trhu je v mnoha případech mravenčí práce, která musí vézt k uspokojení potřeby zadavatele požadavku. Z průzkumu trhu je výstupem formulář, ze kterého je patrné, které firmy byly osloveny za účelem zjištění ceny. V této fázi je nutno podotknout, že mnoho společností nereaguje na požadavky, a když ano, většinou jde o zamítavé stanovisko, ve kterém uvádí, že obchodování přes tržiště je zbytečným byrokratickým procesem a že preferují přímou spolupráci s objednatelem. Nicméně, i když některé společnosti mohou být skeptické k využívání tržišť, existuje mnoho výhod pro zadavatele. Mezi hlavní výhody patří:

- Větší konkurence: Použití tržišť umožňuje zadavatelům přístup k většímu počtu dodavatelů a vytvoření konkurenčního prostředí, což může vést k lepší kvalitě nabídek a snížení nákladů.
- Objektivní hodnocení: Výběrová řízení na tržištích zajišťují objektivní hodnocení nabídek, což pomáhá zadavatelům rozhodnout se pro nejlepšího dodavatele na základě kvality nabídek a dalších relevantních faktorů.
- Snížení administrativních nákladů: Využití elektronických tržišť může snížit administrativní náklady pro zadavatele a zefektivnit celý proces výběrového řízení.
- Transparentnost: Výběrová řízení na tržištích jsou obvykle transparentní a zajišťují, že všichni dodavatelé mají rovný přístup k informacím a možnostem předložit své nabídky. Vzhledem k těmto výhodám se výběrová řízení na tržištích stávají stále populárnějšími a mnoho společností začíná využívat tuto možnost k zajištění nejlepších nabídek a kvalitních služeb a produktů. Z vlastní praxe uvádím, že takto popsané vztahy fungují omezeně. Tyto postupy narážejí na fakta, že existuje stále mnoho společností, které se jednak nechtějí registrovat na elektronickém tržišti, v našich podmínkách jde o tržiště NEN. Dále je v případě „mé“ komodity, tedy leteckých radionavigačních systémů, omezení na společnosti, které musí mít povolení, certifikát, k provádění prací od kontrolního úřadu bezpečnosti Ministerstva obrany. Toto vymezuje počet společností na minimální počet, které se mohou ucházet o mnou uveřejněné zakázky.
- Takto zpracované podklady jsou kontrolovány, popřípadě doplněny, oddělením logistiky a po jejich schválení se jich ujímá finanční oddělení, skupina veřejných

zakázek, která daný požadavek zpracuje administrativně s podpisem statutárního orgánu a následně jej zadá, do již zmiňovaného systému NEN. V tomto systému se po určenou dobu k zadané veřejné zakázce přihlašují společnosti a zpracovávají jednotlivé dokumenty potřebné k úspěšnému zakončení dané soutěže.

- Po vypršení určeného času, se zakázka uzavře pro dodavatele, a naopak zpřístupní pro zadavatele, načež je komisionálně s pracovníky logistiky a finanční služby vyhodnocena tak, aby byla posouzena jednak co hospodárnosti, ale i objektivitě z hlediska výběru vítěze soutěže. Celkově lze říci, že proces uzavírání zakázek a výběru vítěze soutěže je důležitým procesem, který pomáhá naší organizaci zajistit nejlepší hodnotu za své investice. Aby byl tento proces správně proveden, je důležité mít vyspělý organizační rámec a odborníky s dostatečnými znalostmi a zkušenostmi. Na tuto skutečnost musí reflektovat všichni vedoucí pracovníci. Musí být patrné, už při výběru pracovníků na oddělení logistiky, které podrobné specifikace zpracovává, a následně vyhodnocuje. Nesmí vzniknout problém s finanční kontrolou a každá položka musí být řádně přepočítána. V naší organizaci jsou jednak pracovníci logistiky, ale i skupiny veřejných zakázek přehlcní a snadno může dojít k finanční újmě.
- Po výběru vítěze soutěže a uzavření smlouvy obvykle následuje období, kdy se obě strany připravují na plnění smlouvy. To může zahrnovat další jednání a diskuse ohledně specifických požadavků a podrobností smlouvy. Když jsou všechny podrobnosti vyjasněny a odsouhlaseny oběma stranami, následuje oboustranný podpis smlouvy.
- Oboustranný podpis smlouvy znamená, že obě strany potvrdily svůj závazek plnit dané podmínky smlouvy. Poté, co je smlouva podepsána, se obvykle začne s plněním smlouvy. To může zahrnovat dodání zboží nebo služeb, platby, výstavbu nebo jiné činnosti specifikované v smlouvě.
- Je důležité mít na paměti, že plnění smlouvy by mělo být založeno na důvěře a spolupráci mezi oběma stranami. Obě strany by měly být transparentní a v případě jakýchkoli problémů nebo otázek by měly spolupracovat na nalezení řešení. Tím se zajišťuje, že plnění smlouvy bude úspěšné a bude splněno všechno, co bylo dohodnuto v smlouvě.
- Po dokončení plnění smlouvy následuje nejdůležitější akt, kterým je převzetí díla následným proplacením faktury. Převzetí díla znamená, že zadavatel potvrdil dodavateli splnění všech požadavků stanovených smlouvou a že dílo odpovídá

kvalitě, specifikacím a požadavkům, které byly dohodnuty. Při převzetí díla se často používají kontrolní seznamy nebo protokoly, které pomáhají zajistit, že všechny klíčové prvky byly splněny. Zde je třeba opět klást důraz na přepočet všech řádků a sloupců, neboť zde může vzniknout při přehlédnutí komplikace, která při kontrole z vyšších stupňů zavádí proces opravy a doplňování dané chyby, vnesené do procesu při převzetí plnění od dodavatele. Může se stát i v této době, sofistikovaných tabulkových procesorů, že zkrátka dojde k prohození řádku nebo sloupce ve vzorci, byť celková cena faktury, která byla odsouhlasena smlouvou, zůstala nezměněna. Faktura je dokument, který obsahuje informace o nákladech a poplatcích spojených s plněním smlouvy. Obvykle obsahuje informace o počtu dodaných výrobků nebo služeb, cenách, termínech platby a dalších podrobnostech. Zadavatel musí platit fakturu v souladu se smlouvou a obvykle včas, aby se zabránilo prodlení nebo penalizacím.

- Je důležité mít na paměti, že převzetí díla a placení faktury jsou posledními kroky v procesu uzavírání smlouvy. Nicméně aby bylo možné úspěšně dokončit tento proces, je důležité mít pečlivě připravenou smlouvu, komunikovat otevřeně a průběžně s oběma stranami, spolupracovat na řešení problémů a zajistit, aby byly dodržovány všechny podmínky smlouvy.
- Pokud i po proplacení faktury dojde při jakékoliv kontrole k odhalení nějakého pochybení, může být uzavřen dodatek smlouvy. Dodatek smlouvy je dokument, kterým se mění nebo doplňuje původní smlouva. Dodatek může být uzavřen po oboustranné domluvě, aby se vyrovnaly případné neshody.
- Dodatek smlouvy může být uzavřen v mnoha případech, například když se změní požadavky, které nebyly uvedeny v původní smlouvě, nebo když dojde k neshodám ohledně kvality, množství nebo ceny zboží nebo služeb. Pokud se v průběhu kontroly zjistí nějaké nedostatky, může být uzavřen dodatek smlouvy, který určí, jak se budou tyto nedostatky řešit.
- Uzavření dodatku smlouvy umožňuje oběma stranám vyřešit případné neshody a zajistit, že smlouva bude dodržována. Je důležité mít na paměti, že dodatek smlouvy by měl být uzavřen pouze po důkladné diskusi a dohodě mezi oběma stranami. Každý dodatek by měl být také pečlivě zpracován a podepsán oběma stranami, aby se zajistilo, že všechny změny jsou zákonné a závazné pro obě strany.

5.1.7 Vlastní analýza zakázek

Vlastní analýza zakázek je důležitým krokem v procesu zpracování zakázek. Jedná se o proces sběru a vyhodnocení informací o zakázce, který má za cíl poskytnout přesný a úplný obraz o této zakázce. Tato analýza umožňuje předpovědět rizika a možnosti spojené s plněním zakázky, což umožňuje dodavateli lépe se připravit na plnění zakázky a minimalizovat rizika spojená s tímto procesem.

Vlastní analýza zakázek může obsahovat řadu faktorů, jako jsou požadavky zákazníka, technické specifikace, výrobní postupy, časové limity a finanční požadavky. Tyto faktory mohou být hodnoceny pomocí různých nástrojů, jako jsou SWOT analýzy, analýzy konkurence, analýzy trhu a další.

Při analýze byl použit tabulkový procesor Excel, se zaměřením na komoditní zařídění, což je pro naši společnost dostačující. V tabulce 4 je uvedena analýza získaných dat.

Analýza je tříděna ve sloupcích dle dokumentu, tedy:

- Dobropis,
- Faktura,
- Faktura zálohová,
- Výdejka.

Tato analýza sloupců dle dokumentu umožňuje sledovat náklady a výdaje podle typu dokumentu, kterým byly tyto transakce zaznamenány.

- V sloupci Dobropis jsou zaznamenány vrácené částky nebo korekce chyb na původních fakturách. Tyto transakce vedou ke snížení celkového výdaje.
- Ve sloupci Faktura jsou zaznamenány nákupy zboží nebo služeb od dodavatelů. Tyto transakce představují náklady na zboží nebo služby, které podnik potřebuje k provozu.
- Sloupec Faktura zálohová obsahuje informace o platbách zákazníků předem. Tyto platby mohou být použity k financování nákladů na výrobu nebo dodání zboží nebo služby.
- V sloupci Výdejka jsou zaznamenány transakce, při kterých došlo ke spotřebě zboží nebo služby na výrobu jiného produktu, nebo ke spotřebě na provoz podniku. Tyto transakce představují další náklady na provoz podniku.

Tato analýza pomáhá vedoucím pracovníkům naší organizace při plánování rozpočtu a sledování nákladů na jednotlivé transakce. Zároveň umožňuje identifikovat případné chyby nebo nesrovnalosti v účetnictví a usnadňuje kontrolu správnosti faktur a ostatních účetních dokladů.

V práci byly pro názornost použity pouze data ve sloupci faktura. Ostatní sloupce nemají dostatečnou vypovídací schopnost, neboť se v porovnání s daty za faktury liší v promile Kč, z tohoto důvodu nebyly v práci využity.

Tabulka 4: Přehled uhrazených faktur za sledované období

Součet z Částka v Kč		Typ dokladu	Období						
		FAK							FAK Celkem
POL z krytí	Název POL	2017	2018	2019	2020	2021	2022		
5123	Podlimitní technické zhodnocení				35 976,00	213 551,80			249 527,80
5132	Ochranné pomůcky	1 764 949,78	1 417 441,77	828 168,71	885 683,99	300 487,80	247 577,89		5 444 309,94
5133	Léky a zdravotnický materiál	319 909,60		38 280,00	339 823,70	234 428,00	98 409,85		1 030 851,15
5134	Prádlo, oděv a obuv	2 415 551,35	1 122 927,65	744 535,00	1 236 349,87	912 509,40			6 431 873,27
	Přídlo, oděv a obuv s výjimkou ochranných pomůcek					607 390,60			168 990,81
5136	Knihy a obdobné listinné informační prostředky								776 381,41
	Knihy, učební pomůcky a tisk	32 913,50	67 826,00	91 530,08	155 302,75	174 571,15			124 894,45
5137	Drobný dlouhodobý hmotný majetek				5 413 020,76	2 856 549,81	151 600,80		522 143,48
	Drobný hmotný dlouhodobý majetek	6 655 996,84	16 559 636,09	20 679 588,39	1 381 859,02				8 421 171,37
5139	Nákup materiálu jinde nezařazený	79 160 951,98	78 947 909,22	260 604 097,38	206 438 654,85	74 213 579,34	33 902 583,57		45 277 080,34
5156	Pohonné hmoty a maziva	331 506 417,64	199 891 562,01	49 139 613,59	33 714 755,92	31 491 723,19	14 223 566,46		733 267 776,34
5163	Služby peněžních ústavů	685 554,00	798 000,00	973 560,00	1 055 114,00	1 343 400,00			659 967 638,81
5164	Nájemné	5 508 459,25	4 564 665,44	122 620,00	713 620,71	1 646 395,97	11 616,00		4 855 628,00
5166	Konzultační, poradenské a právní služby					11 495,00			12 567 377,37
5168	Zpracování dat a služby související s inf.a komunik.technol.	9 500,00	4 234 856,01	1 588 140,73	839 326,50	2 384 573,17	534 620,05		11 495,00
5169	Nákup ostatních služeb	239 816 717,32	259 244 872,17	239 729 312,46	215 460 071,47	223 002 718,38	83 915 912,44		9 591 016,46
5171	Opravy a udržování	594 128 148,20	397 284 194,88	355 562 741,92	224 406 909,18	318 569 427,85	115 097 868,75		1 261 169 604,24
5172	Programové vybavení		4 234 856,01						2 005 049 290,78
5175	Poškození	16 017 341,30							4 234 856,01
5179	Ostatní nákupy jinde nezařazené					373 220,17			16 017 341,30
5909	Ostatní neinvestiční výdaje jinde nezařazené		1 271,00						373 220,17
6111	Programové vybavení		4 234 856,01				2 221 521,17		1 271,00
6121	Budovy, haly a stavby			158 217 429,26					6 456 377,18
6122	Stroje, přístroje a zařízení	19 989 029,80	4 314 716,01	205 858 873,90	38 652 363,42	90 724 217,07	2 221 521,17		158 217 429,26
6123	Dopravní prostředky	7 450 000,00	6 578 770,00			17 462 381,20			361 760 721,37
6125	Informační a komunikační technologie					6 667 029,69			17 462 381,20
	Výpočetní technika		4 234 856,01						6 667 029,69
6129	Nákup dlouhodobého hmotného majetku jinde nezařazený	2 486 550,00	2 536 160,00						4 234 856,01
Celkový součet		1 307 947 990,56	990 269 376,28	1 294 178 491,42	730 728 832,14	773 189 649,59	252 920 683,41		5 022 710,00
	Maximum:	594 128 148,20	397 284 194,88	355 562 741,92	224 406 909,18	318 569 427,85	115 097 868,75		5 349 235 023,40
	Minimum:	9 500,00	1 271,00	122 620,00	713 620,71	11 495,00	11 616,00		2 005 049 290,78
									870 122,71

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Na základě zobrazení uhrazených faktur lze zjistit, které zakázky byly pro Letiště Praha Kbely nejvíce nákladné v jednotlivých letech. V tabulce č. 4 jsou k dispozici údaje o částkách a letech platby faktur, tedy lze určit, které zakázky nejdražší.

Zpravidla se při plnění zakázky uvádí název pořizované služby nebo majetku, číslo faktury, částka a datum platby. Na základě těchto údajů lze sestavit přehlednou tabulku nebo graf, který ukáže, které zakázky měly největší hodnotu v daném roce.

Je důležité si uvědomit, že výše faktur a výnosnost zakázek mohou být ovlivněny různými faktory, jako je například velikost projektu, složitost práce, počet pracovníků nebo doba realizace. Proto je třeba tyto faktory brát v úvahu při interpretaci dat. Data jsou shrnuta podle zaúčtování, tedy platbou z dané položky, pro kterou byla zakázka realizována.

5.1.8 Platby za energie

V tabulce 4 není možné promítnout platby za energie vložené do nemovitostní struktury, protože tyto jsou hrazeny jinou složkou resortu Ministerstva obrany a tyto údaje není možné zveřejnit. Pokud však hovoříme obecně o tom, jak promítnout platby za energie vložené do nemovitostní struktury, pak to může být provedeno například prostřednictvím zahrnutí nákladů na energie do celkových nákladů na provoz nemovitosti a následně je rozdělit mezi jednotlivé objekty podle sjednaného klíče. V minulých letech proběhla instalace měřidel spotřeby energie pro každou nemovitou jednotku a fakturace na základě skutečné spotřeby zůstala nezměněna. Je dlužno na tomto místě připomenout, že zde hovořím o objektech, které byly vybudovány před druhou světovou válkou. A v této konfiguraci jsou takto využívány dodnes. Tedy až na úpravy, jako je instalace dálkového vytápění v letech 2003-2005. Od té doby klesla spotřeba uhlí na 0 kg.

Instalace hlídání spotřeby energií umožňuje správci, tedy jiné složce Ministerstva obrany, sledování spotřeby energií v každé nemovitostní jednotce zvlášť. Ale nezmění to nic na množství energie, které se spotřebovává. Technologická část letiště je velmi náročná na spotřebu elektrické energie, neboť zahrnuje mnoho zařízení, která vyžadují vysoký příkon elektrické energie a běží nepřetržitě 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Tyto spotřebiče zahrnují například osvětlení, klimatizaci, vzduchotechniku, bezpečnostní systémy, vytápění a další. Konkrétní nároky na spotřebu energie se mohou lišit v závislosti na velikosti letiště, počtu cestujících a dalších faktorech, ale obecně se jedná o velmi vysoké hodnoty. Například největší letiště světa, letiště v Atlantě v USA, spotřebovává více než 300 000 MWh energie ročně, což představuje spotřebu více než 30.000 domácností. Vzhledem k vysokému objemu spotřeby energie je pro letiště důležité hledat způsoby, jak snížit svou energetickou náročnost a tím i náklady na energie. To lze provést například instalací moderních a energeticky úsporných zařízení a systémů, jako jsou LED osvětlení, vysokoelektrifikované motory a vakuové izolace. Dále je důležité pravidelné údržba a optimalizace systémů a zařízení, aby byly co nejefektivnější a spotřebovaly co nejméně energie.

Letiště nové generace mohou využívat obnovitelné zdroje energie, jako jsou solární panely, větrné turbíny a geotermální energie, aby snížily svou závislost na fosilních palivech a snížily svou uhlíkovou stopu. Tyto opatření nejenže snižují náklady na energie, ale také přispívají ke snižování celkového vlivu letiště na životní prostředí. Tyto technologie ovšem představují obrovské investice, které zřizovatel Letiště Kbely v dohledné době

neplánuje, vzhledem ke skutečnosti, že se nejedná o komerční zařízení. Pokud by se jednalo o komerční zařízení je, třeba mít na paměti, že způsob, jakým jsou náklady na energie promítnuty v nákladech na nemovitostí, může mít vliv na výslednou cenu nájemného nebo prodejní cenu dané nemovitosti.

5.1.9 Analýza nejnákladnější položky 5171 – opravy a údržba

Nejnákladnější položkou jsou v případě Letiště Kbely opravy a údržba, což je položka 5171. Nicméně, v rámci této položky mohou být zahrnuty různé druhy oprav a údržby, například opravy budov, pozemků, přístrojů, zařízení a infrastruktury. Ale více lze vyčíst z přehledu placených faktur, ale obecně lze říci, že udržování a opravy jsou ne důležitými položkami v rozpočtech všech druhů organizací, ale v našem případě těmi nejdůležitějšími. Správná údržba a opravy zajišťují bezpečnost, spolehlivost a dlouhou životnost zařízení a infrastruktury, což v konečném důsledku snižuje celkové náklady na provoz. Analýz, ze které je patrné, které platby jsou nejnákladnější, je uvedena v tabulce 5.

Jak jsem zmínil v úvodu mé práce, je jasné, že nejvíce nákladné jsou práce na letecké technice, obsluze a obslužných prostředcích. Tyto náklady jsou vysoké z několika důvodů.

- Prvním důvodem je složitost a náročnost letecké techniky a jejího provozu. Letecká technika musí splňovat přísné bezpečnostní normy a musí být pravidelně kontrolována a technici musí být vysoce kvalifikovaní, což zvyšuje náklady na vzdělávání a školení personálu.
- Druhým důvodem jsou náklady na palivo a provoz letadel. Letadla musí být tankována palivem, které je mnohem dražší než běžné motorové palivo, a také musí být pravidelně servisována, aby byla zajištěna bezpečnost a spolehlivost letu. Tyto náklady se dále zvyšují v závislosti na vzdálenosti a počtu letů.
- Třetím důvodem jsou náklady na pronájem a údržbu letišť a přidružené infrastruktury, jako jsou hangáry, terminály, vzletové a přistávací dráhy, navigační a komunikační systémy a další vybavení. Tyto náklady jsou nezbytné pro zajištění bezpečného a plynulého provozu letadel. V našem případě se to týká pouze letů, které musí být odbaveny z Letiště Ruzyně, kde musíme hradit nemalé částky spojené s odbavením letounu.
- Čtvrtým důvodem jsou náklady na zabezpečení a ochranu letišť a letadel. Letectví je jedním z nejzranitelnějších sektorů vůči teroristickým útokům a ostatním

bezpečnostním hrozbám, a proto je nutné investovat do bezpečnostních opatření a technologií, což dále zvyšuje náklady. Tyto náklady ale nejsou příslušné pro danou položku, pouze se zde zmiňují, že s těmito nemalými prostředky je nutno počítat. A v neposlední řadě jsou náklady na vývoj nových technologií a inovace, které jsou nezbytné pro udržení konkurenceschopnosti a vylepšení letecké techniky a služeb. Tyto náklady jsou velmi vysoké a jsou často financovány výrobními společnostmi a výzkumnými institucemi, které jsou následně promítnuty do servisních prací spojených s údržbou letecké techniky. Z těchto důvodů jsou náklady na práce na letecké technice a obsluhu a obslužných prostředcích vysoké a zůstávají jedním z nejvýznamnějších nákladů Letiště Praha Kbely.

Z tabulky 4 je patrné, kolik musí Letiště Kbely vynaložit finančních prostředků na údržbu a provoz techniky. Tedy, společnostem, které se na tomto procesu údržby a oprav jsou vypláceny částky, které jsou předem nasmlouvané. Společnosti jsou řazené podle výše uhrazených faktur sestupně:

- Glomex MS, s.r.o., za údržby letounů Airbus A-319,
- Aircraft Industries, a.s., za údržby letounů Let L-410 Turbolet,
- OMNIPOL a.s., za údržby letounů CanadianAir CL-601 Challenger,
- WYTWORNIA SPRETU KOMUNIKACYJNEGO PZL-ŚWIDNIK, S. A., za údržby vrtulníků PZL W-3 Sokół,
- Airbus Defence&Space, S.A. za údržby letounů CASA C-295,
- LOM PRAHA s.p., za údržby vrtulníků Mi-8, Mi-17, Mi-171.

Částky za úhradu faktur jsou ve výši od 19 929 968,08 Kč až po částku 92 170 463,77 Kč.

5.1.10 Analýza položky 5168 - Zpracování dat a související služby

Další nákladnou položkou, je položka 5168, která nese název „Zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi“.

V této položce, tedy položce 5168, jsou jednotlivé řádky seřazeny dle faktur s největším plněním po částky, kde Letiště Praha Kbely hradilo částku nejmenší.

- Obnova navigačních databází přijímačů GPS pro letouny a vrtulníky,

- Systém podpory provozu A-319 AIRMAN,
- Nákup technické podpory domény pro SW Airman,
- Aktualizace softwaru zařízení FMGC A-319,
- A-319 - aktivace pokročilých FMS Data Link funkce.
- Nákup upgrade stravovacího programu Lupa NET,
- Přístup k normám ČSN online na 6 měsíců.

Zde se částky pohybovaly v rozmezí od 3500,- Kč až po částku 1 980 981,15 Kč, jak je patrné z tabulky 4. V období let 2017 až 2022, byly z těchto dvou položek uhrazeny faktury převyšující 3 mld. Kč.

Z tabulky 5 plyne, že náklady na servis jsou v řádu stejné až na rok 2022, který je o poznání nižší. Toto vzniklo ze dvou důvodů:

- Vyřazení letounů JAK-40 2 kusy a CL-601 1 kus,
- Probíhající, takzvané velké práce na technice v letech minulých, které nebyly v daném roce realizovány.

Tabulka 5: Položky 5171 a 5169

POL z krytí	Název POL	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Celkem
5171	Opravy a udržování	594 128 148,20	397 284 194,88	355 562 741,92	224 406 909,18	318 569 427,85	115 097 868,75	2 005 049 290,78
5169	Nákup ostatních služeb	239 816 717,32	259 244 872,17	239 729 312,46	215 460 071,47	223 002 718,38	83 915 912,44	1 261 169 604,24

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

5.1.11 Vedlejší náklady leteckého provozu

V době výluky hradí letiště nemalé částky, související s odbavením letounu ze záložních letišť, kde se v době, již zmiňované výluky vlastního letiště skutečně provozuje letecká technika a Letiště Kbely musí nést dodatečné náklady na odbavení letounů ze záložních letišť. Pokud je výluka na hlavním Letišti plánovaná, musíme včas přizpůsobit své letové plány a přistát na jiných letištích, které jsou schopny odbavit naše letouny. V tomto případě se jedná o další náklady, například:

- Náklady na přesun pasažérů z místa přistání do místa konečné zastávky,
- Náklady na přesun pilotů, tedy celkové posádky a techniků do místa přistání a vzletu,
- Náklady na provozování podpůrné techniky pro zabezpečení provozu letounu.

Tyto náklady na provoz letounů se přesouvají na letiště, které jsou použita jako záložní letiště. V našem případě se takto přesunujeme na dvě dislokace:

- Letiště Ruzyně, terminál IV, které je v majetku Armády ČR, ale musíme hradit veškeré ostatní poplatky, které jsou spojené s odletem a přistáním letadla. Tyto se liší v závislosti na velikosti letadla, trvání pobytu a dalších faktorech. Níže jsou uvedeny některé z poplatků, které mohou být spojeny s odletem a přistáním letadla na Letišti Praha Ruzyně:
 - Poplatek za použití vzletových a přistávacích drah na Letišti Praha Ruzyně se mění v závislosti na hmotnosti letadla, času vzletu a přistání a setrvání na Letišti.
 - Poplatek za odbavení cestujících: Poplatek za odbavení cestujících zahrnuje náklady na bezpečnostní kontrolu, odbavení zavazadel a další služby. V roce 2021 byl poplatek za odbavení cestujícího na Letišti Praha Ruzyně stanoven na 17,50 eur (450 Kč).
 - Poplatek za použití letištních zařízení: Poplatek za použití letištních zařízení zahrnuje náklady na parkovací stání pro letadla, výstupní můstky, taxiways a další. Tyto poplatky se mění v závislosti na hmotnosti letadla, času vzletu a přistání i setrvání na Letišti.
 - Poplatek za použití vzletové a přistávací dráhy: Poplatek za použití vzletové a přistávací dráhy zahrnuje náklady na využití letové dráhy při odletu nebo přistání letadla. Tyto poplatky se mohou lišit v závislosti na délce letu a velikosti letadla.
 - Poplatek za palivo: Poplatek za palivo se platí za dodávky paliva letadlu a může se lišit v závislosti na ceně paliva a množství paliva spotřebovaného během pobytu letadla na Letišti. Tyto platby se snažíme eliminovat dodávkou vlastního paliva, které k nám dodává společnost Státní Hmotné Rezervy, ale toto nám ne vždy není umožněno. Následně se tento proces násobně prodražuje.
- Pobyt letounů a posádek na Letišti Pardubice. Toto letiště je kompletně v majetku Armády České republiky, tedy nehradíme žádné letištní poplatky, pouze náklady

spojené s přesunem jak personálu vlastní obsluhy letounu, tak s obsluhou technickou, tedy leteckých mechaniků.

Nicméně pokud je výluka neplánovaná, letiště, kde letouny nouzově přistanou, nemusí mít dostatečnou kapacitu nebo vybavení pro odbavení letounů v souladu se standardy a požadavky pro přepravu ústavních činitelů. V takovém případě musí být na místo přistání povolána veškerá obsluha pro technickou podporu letounu ale hlavně technika pro přesun pasažérů na místo určení. Což v mnoha případech, při špatném počasí, nebo v zahraničí, může mít obzvláště značnou zátěž na plánování jak podpůrných osob, tak i dopravy náhradních dílů letecké techniky. Tedy náklady nese naše letiště z rozpočtu, ale tyto částky nám nejsou následně připsány od objednavatele letu. Tedy jsou poníženy prostředky na vlastní provoz letiště, jako takového.

Celkově lze říci, že odbavení letounu je složitý a nákladný proces, který zahrnuje mnoho různých faktorů a nákladů. Tyto náklady jsou pokaždé hrazeny naší leteckou základnou a nejsou zahrnuty v ceně „letenek“. Tyto služby, jako „letenky“ jsou Letišti Praha Kbely zpětně hrazeny úřadem, který si naši službu objednal.

5.1.12 Ostatní položky

Další nákladové položky mohou zahrnovat:

- Platy a mzdy zaměstnanců. Tyto platby nejsou veřejně dostupné, tedy tyto nelze analyzovat.
- Náklady na výstavbu další infrastrukturu letiště. Zde je jasné, že náklady na výstavbu nových zařízení a infrastruktury letiště Kbely jsou považovány za citlivé, až utajené informace a jako takové nejsou zveřejňovány. Tyto informace jsou považovány za citlivé ve smyslu obrany státu. Tyto informace jsou dostupné pouze pro omezený počet osob. Nicméně existuje několik faktorů, které mohou ovlivnit náklady na výstavbu nových zařízení a infrastruktury letiště Kbely. Tyto faktory mohou zahrnovat rozsah projektu, použité technologie, cenu materiálů, pracovní sílu, výzkum a vývoj a další faktory. Je důležité, aby vedení letiště Kbely mělo důkladný plán financování, aby zajistilo, že náklady na výstavbu nových zařízení a infrastruktury budou pokryty. To může zahrnovat použití vlastních zdrojů financování Armády, jako jsou zdroje kapitoly 307, státního rozpočtu, nebo použití vládních grantů a dalších finančních podpor.

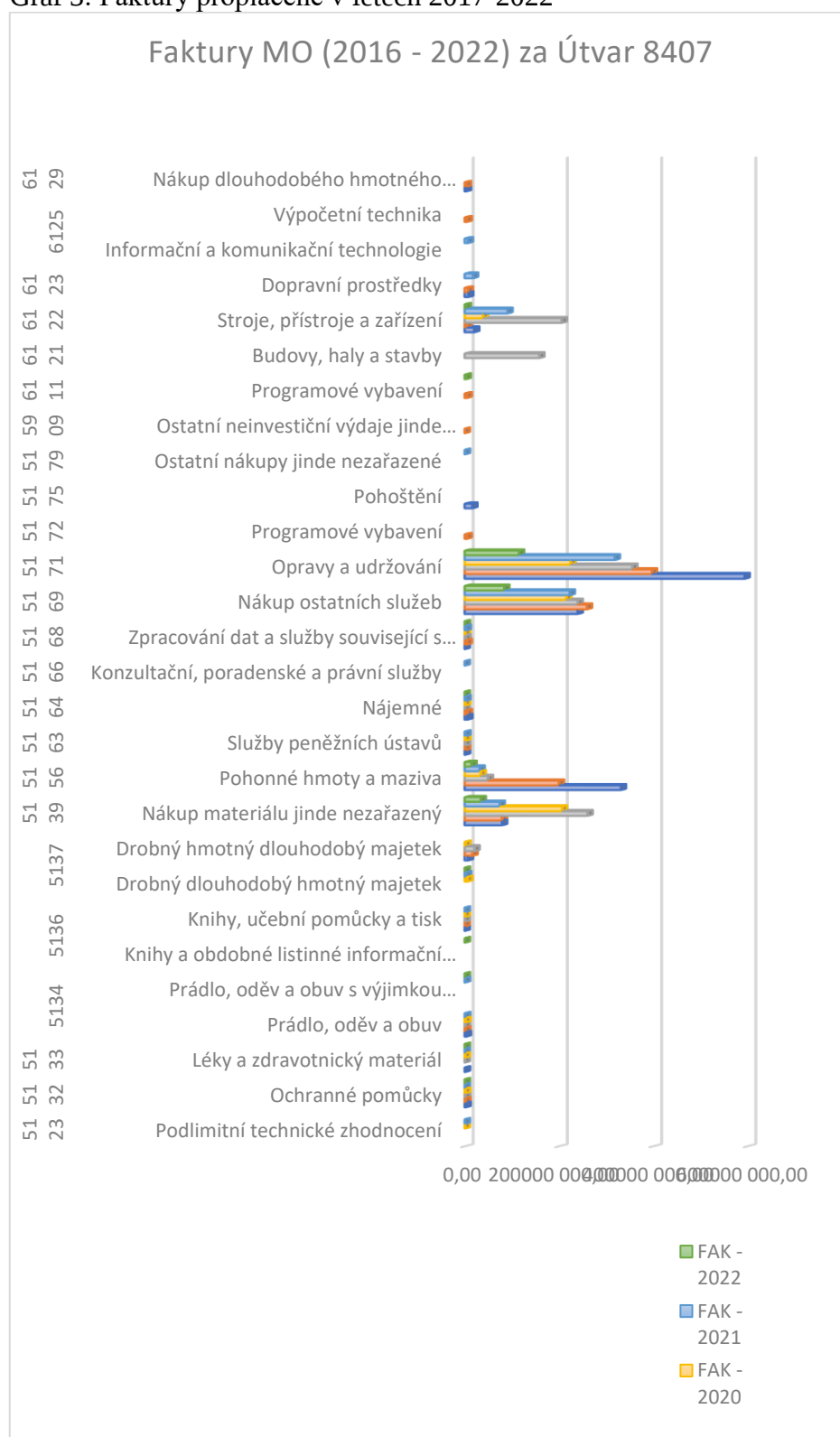
Celkově lze říci, že náklady na výstavbu nových zařízení a infrastruktury letiště Kbely jsou pravděpodobně závislé na mnoha faktorech a mohou být citlivými informacemi, které nejsou veřejně dostupné. Každé letiště má však své specifické náklady a rozpočet, který závisí na velikosti, umístění a provozu.

Tabulka 6 Nejnákladnější platby z položky Opravy a udržování

Název subjektu	Částka v Kč	Popis	POL z krytí
ELDIS Pardubice, s.r.o.	158 217 429,26 Kč	Letištní radiolokátor - nákup	6122
ELDIS Pardubice, s.r.o.	158 217 429,26 Kč	Letištní radiolokátor - nákup	5139
ELDIS Pardubice, s.r.o.	158 217 429,26 Kč	Letištní radiolokátor - nákup	6121
Glomex MS, s.r.o.	92 170 463,77 Kč	CS A-319 plánovaná údržba	5171
Aircraft Industries, a.s.	77 160 433,74 Kč	CS L-410 Provedení revize letounu L-410	5171
LOM PRAHA s.p.	54 435 835,84 Kč	PP - 115 - 8407/1710400019-2018 - Podpora vrtulníků řady Mi,	5139
OMNIPOL a.s.	44 690 547,21 Kč	CS CI-601 plánovaná údržba	5171
Aircraft Industries, a.s.	35 482 868,85 Kč	Servisní podpora letounů L-410	5171
Glomex MS, s.r.o.	35 385 966,00 Kč	Fréza sněhová letištní 3ks	6122
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	34 103 073,97 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	34 103 073,97 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol	5171
Airbus Defence&Space, S.A.	33 190 243,01 Kč	CS CASA 295 vícepráce (oprava) na motoru PW 127G	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	31 545 782,40 Kč	135000/840700, sml. č. 145210196 Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol,	5171
Glomex MS, s.r.o.	29 903 512,08 Kč	CS A-319 generální oprava přístávacího podvozku	5171
LOM PRAHA s.p.	28 444 118,22 Kč	Podpora vrtulníků řady Mi,	5139
Aircraft Industries, a.s.	27 660 210,38 Kč	Servisní podpora letounů L-410	5171
Airbus Defence&Space, S.A.	27 501 489,07 Kč	CS Servis-letoun CASA - zabezpečení provozu, servisu a služeb,	5169
LOM PRAHA s.p.	27 229 139,41 Kč	Podpora vrtulníků řady Mi, 2. etapa generální opravy,	5171
LOM PRAHA s.p.	27 109 417,17 Kč	Podpora vrtulníků řady Mi,	5171
Airbus Defence&Space, S.A.	27 065 926,00 Kč	Servis-letoun CASA - zabezpečení provozu, servisu a služeb,	5169
LOM PRAHA s.p.	26 523 139,72 Kč	Podpora vrtulníků řady Mi,	5139
Airbus Defence&Space, S.A.	25 908 119,87 Kč	Servis-letoun CASA - zabezpečení provozu, servisu a služeb, bilancování letových hodin r	5169
Správa státních hmotných rezerv	25 125 067,30 Kč	Zápis o převodu majetku PHM	5156
LOM PRAHA s.p.	24 635 963,00 Kč	Modernizace vrtulníků Mi 17- zástavba Eurocontrol	6122
Airbus Defence&Space, S.A.	24 363 469,97 Kč	Servis-letoun CASA - zabezpečení provozu, servisu a služeb,	5169
Airbus Defence&Space, S.A.	24 275 159,00 Kč	CS CASA Provedení opravy zajištěných závad, provedení víceprací a implementace SB	5171
Správa státních hmotných rezerv	23 845 948,98 Kč	Zápis o převodu majetku PHM	5156
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
W. S. K. PZL-ŚWIDNIK, S.A.	23 400 000,00 Kč	Opravy, údržba a servis vrtulníků W-3A Sokol.	5171
Czech Airlines Technics, a.s.	23 370 641,55 Kč	CS A-319 generální oprava podvozku letounu A-319.	5171
Airbus Defence&Space, S.A.	23 128 762,02 Kč	CS - CASA 295 - pořízení třetího souboru doplňkové sady náhradních dílů pro letoun C-	5139
LOM PRAHA s.p.	22 775 266,67 Kč	Podpora vrtulníků řady Mi,	5139

Zdroj 1: Vlastní zpracování, 2023

Graf 3: Faktury proplacené v letech 2017-2022

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

6 Závěr

Diplomová práce popisuje proces zadávání veřejných zakázek na Letišti Kbely z pohledu zadavatele, a to jednak centrálních zakázek s decentrálním plněním tak i zakázek malého rozsahu, které si jako letiště zadáváme sami, ne přes nadřízené stupně Armády České republiky. V teoretické části byly vymezeny nejdůležitější paragrafy zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Dále bylo provedeno rozdělení zakázek do materiálových uskupení na základě statistického přehledu za období let 2017-2022. V nejrozsáhlejší části práce byly popsány nejběžnější druhy zadávacích řízení a vytvoření specifikací, které jsou Letišti Kbely zpracovávány.

Analytické shrnutí ukázalo, že mezi nejčastější nedostatky při procesu zadávání veřejných zakázek na Letišti Kbely patří nejasné zadání předmětu zakázky a nedostatečné uvádění technických specifikací. Navrhovaná řešení zahrnují například zlepšení komunikace mezi zadavatelem a uchazeči, lepší definici předmětu zakázky a uvádění přesných technických specifikací.

Tato práce může sloužit jako metodický postup pro zadavatele při zadávání veřejných zakázek na Letišti Kbely, ale také jako inspirace pro řešení problémů v oblasti zadávání veřejných zakázek i na jiných pracovištích. Důležitým faktorem je také zapojení odborníků a specializovaných pracovníků do procesu zadávání veřejných zakázek, aby byly splněny všechny požadavky a byla zajištěna kvalitní realizace zakázek.

Jak již bylo této diplomové práci několikrát vyzdvíženo, veřejné zakázky jsou důležitým nástrojem pro zadavatele, kteří hledají nejlepší způsob, jak získat kvalitní a hospodárné služby, zboží nebo práci, jako servis na technice. Správné plánování a realizace veřejných zakázek je klíčové pro úspěch projektu a pro dosažení cílů zadavatele.

Z pohledu Letiště Praha Kbely, která hospodaří s veřejnými prostředky, je to dokonce povinnost, kterou nám ukládá zákon. Zadávání veřejných zakázek by mělo být transparentní a transparentní výběrová řízení musí být založena na objektivních kritériích. Naše společnost musí dodržovat zásady hospodárnosti, efektivity a účelnosti, aby byly veřejné prostředky spravovány co nejúčinněji s ohledem na zabezpečení letového provozu a při přepravě ústavních a vládních činitelů. Při plánování a zadávání veřejných zakázek musí být dodržovány standardy kvality, aby byla zajištěna maximální spokojenost a prospěch pro vaši organizaci a pro veřejnost.

Je důležité mít jasné definované požadavky a kritéria pro výběr dodavatele, a to na základě objektivních kritérií. Zadavatelé by měli být obeznámeni s legislativou, která upravuje veřejné zakázky, a snažit se dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a hospodárnosti.

Pro správné a efektivní řízení veřejných zakázek je důležitá spolupráce mezi všemi zúčastněnými stranami, a to od plánování až po realizaci a převzetí díla. Komunikace a spolupráce mezi zadavatelem a dodavatelem jsou klíčové pro dosažení společných cílů a úspěšné ukončení projektu.

V této práci jsem se zaměřil na pohled zadavatele, který je zodpovědný za správné plánování, výběr dodavatelů řízení a kontrolu plnění veřejných zakázek. Výsledkem této práce jsou návrhy a doporučení, shrnuté v tezí práce, která by měla pomoci zadavatelům vylepšit své postupy při zadávání a řízení veřejných zakázek.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Literární zdroje

KRČ, Robert. Přezkum veřejných zakázek. Praha: C.H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-694-4.

MACEK, Ivo a kol. Zákon o zadávání veřejných zakázek: praktický komentář s judikaturou. Praha: Leges, 2017. 844 stran. ISBN 978-80-7502-171-7.

SURÝ, Jan. Změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku. Praha: C. H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-824-5.

ŠEBESTA, Milan a kol. Zákon o zadávání veřejných zakázek: komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022. ISBN 978-80-7400-856-6.

7.2 Online zdroje

- ČESKÁ ASOCIACE KONZULTAČNÍCH INŽENÝRŮ. *Jak stanovit MEAT kritéria*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: www.cace.cz/wp-content/uploads/2020/03/CACE_MEAT-Guide_cesky_text.pdf 16
- EVROPSKÁ UNIE. *Chvilé pro Evropu: Náprava škod a příprava na příští generaci*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2020:456:FIN> 22
- EVROPSKÁ UNIE. *Přehled digitálního zadávání veřejných zakázek. Vícestranná skupina odborníků pro elektronické zadávání veřejných zakázek*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://commission.europa.eu/funding-tenders/tools-public-buyers/digital-procurement_cs 22
- EVROPSKÁ UNIE. *Souhrnná zpráva o činnosti Evropské unie. Smlouvy o fungování Evropské unie*. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://op.europa.eu/webpub/com/general-report-2022/cs/> 22
- EVROPSKÁ UNIE. Úřední věstník. Sdělení orgánů, institucí a jiných subjektů evropské unie. Pokyny k zabránění střetu zájmů a jeho řešení podle finančního nařízení. [online]. [cit. 2023-12-12]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2021:121:FULL&from=EN> 21

EVROPSKÝ PARLAMENT. <i>Dokument 32014L0023 Udělování koncesí v EU</i> . [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/LSU/?uri=celex:32014L0023	18
EVROPSKÝ PARLAMENT. <i>Fakta a čísla o evropské unii. Veřejné zakázky</i> . [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/34/verejne-zakazky	16
EVROPSKÝ PARLAMENT. Sdělení komise evropskému parlamentu, radě, evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů. Zajistit lepší fungování zadávání veřejných zakázek v Evropě a pro Evropu. [online]. [cit. 2022-10-06]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2017%3A572%3AFIN	18, 19
MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY. <i>Rok na obraně: Modernizace armády</i> . [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/rok-na-obrane-modernizace-armady-predsednictvi-v-rade-eu-nebo-pomoc-ukrajine-241292/	32
OŽIVENÍ. <i>Co je veřejná zakázka ve smyslu zákona o veřejných zakázkách?</i> [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://www.oziveni.cz/faqs/co-je-verejna-zakazka-ve-smyslu-zakona-o-verejnych-zakazkach/	24
UOHS. <i>Veřejné zakázky. Normy zakázek výběrových řízení</i> . [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky.html	16, 39

7.3 Právní a interní předpisy

ARMY. <i>Normativní výnos č. 60/2017 Ministerstva obrany o jednotném postupu při nabytí majetku a služeb. Normativní výnos č. 118 Ministerstva obrany o zadávání veřejných zakázek, a vlastní elektronizace celého procesu</i> . [online]. [cit. 2022-10-05]. Dostupné z: https://www.army.cz/assets/informacni-servis/povinne-informace/1-uredni-deska/vnitri-predpisy-vzmr-priloha-2.pdf	12
---	----

EKONOMICKÝ DENÍK. <i>Zákon o zadávání veřejných zakázek</i> . [online]. [cit. 2022-10-05]. Dostupné z: https://ekonomickydenik.cz/zakon-zadavani-verejnych-zakazek-slozitejsi-i-mene-formalni/	12
ICAO. <i>Bezpečnost</i> . [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://www.icao.int/safety/OPS/OPS-Section/Pages/Global-tracking.aspx	13
ODBOR OBRANNÉ STANDARTIZACE. <i>Systémy navigace, provozní a technické normy leteckých pozemních zařízení letecké radionavigační služby</i> . [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: http://oos-data.army.cz/cos/cos/584104.pdf	37
ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ. <i>Letecká pozemní zařízení. Soubor všech zařízení podílejících se na vzletu a přistání letounu</i> . [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://www.caa.cz/atm/letecka-pozemni-zarizeni/	13, 39
ZÁKONY PRO LIDI. Zákon č. 137/2016 Sb. § 7. Zákon o zadávání veřejných zakázek. [online]. [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134...22 , 23	

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratek

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Diagram řešení poruchy cestou ALog	47
Obrázek 2 Dialogové okno elektronické knihy oprav	49
Obrázek 3 Dialogové okno seznamu všech závad	50
Obrázek 4 Vzor požadavkového MPL listu	50
Obrázek 5 Vzor Požadavkového listu	52

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Výdaje kapitoly 307 MO	29
Tabulka 2 Příjmy kapitoly 307 MO	30
Tabulka 3 Porovnání základních makroekonomických ukazatelů,	31
Tabulka 4: Přehled uhrazených faktur za sledované období	63
Tabulka 5: Položky 5171 a 5169	67
Tabulka 6: Nejnákladnější platby z položky Opravy a udržování	Chyba! Záznam není definován.

8.3 Seznam grafů

Graf 1 Příjmy státního rozpočtu za leden až říjen 2022	28
Graf 2 Druhy výdajů jednotlivých komodit pořizovaných AČR	30
Graf 3: Faktury proplacené v letech 2017-2022	71

8.4 Seznam použitých zkratek

Soupis a definování zkratek (zkratky, které nejsou vysvětleny v poznámce pod čarou)

DME

DME je zařízení používané v letectví pro určení šikmé vzdálenosti mezi letadlem a pozemním zařízením. Využíváno je jak pro navigaci po trati, tak i pro určení vzdálenosti letadla od letiště při přiblížení na přistání. 46

TDV

NDB je nesměrový radiomaják (zkratka je z anglického Non Directional Beacon) používaný v letecké a námořní navigaci. 47

UKV

Ultra krátké vlny (UKV, anglicky Ultra High Frequency, tj. UHF) je v radiokomunikacích označení rozsahu frekvencí podle definice Mezinárodní telekomunikační unie (ITU). Kmitočtový rozsah elektromagnetických vln pro rozsah UKV je stanoven od 300 MHz do 3 GHz (3000 MHz 46

VKV

Velmi krátké vlny (VKV), metrové vlny 46

Velmi krátké vlny (VKV), metrové vlny. Anglicky Very High Frequency waves (VHF) jsou kmito o frekvencích 30 – 300 MHz. 46